

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr. (16.1-42) SD -

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – ministerija) teikia svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – suderinti vaiko globos (rūpybos) organizavimo teisinį reguliavimą su:

1) Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-643 (toliau – Įstatymas Nr. XIII-643) ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6, 7, 32¹ ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-649 (toliau – Įstatymas Nr. XIII-649) nuostatomis;

2) Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.3, 3.153, 3.212, 3.217, 3.219, 3.224, 3.253, 3.254, 3.259, 3.260, 3.261, 3.269 straipsnių pakeitimo, 3.220 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir kodekso papildymo 3.254¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-645 (toliau – Įstatymas Nr. XIII-645) nuostatomis;

3) Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 28, 336, 404, 480, 481, 482, 483, 487, 489, 490 ir 582 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-646 (toliau – Įstatymas Nr. XIII-646) nuostatomis;

4) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 4, 16, 18, 19, 20, 21, 26, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-647 (toliau – Įstatymas Nr. XIII-647; kartu – Įstatymai) nuostatomis.

Įstatymas Nr. XIII-643 užtikrina vaiko teisių ir laisvių įgyvendinimą, gynimą ir apsaugą, apibrėžia vaiko teisių užtikrinimo ir apsaugos mechanizmus, vaiko teisių apsaugos sistemos institucijas, jų veiklos teisinius pagrindus ir bendrąsias atsakomybės už vaiko teisių pažeidimus nuostatas. Kartu Įstatyme Nr. XIII-643 įtvirtinama vaiko teisių apsaugos sistemos pertvarka,

centralizuojama vaiko teisių apsaugos valdymo sritis ir savivaldybių administracijų vaiko teisių apsaugos skyrių funkcijas atliks Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba), kuri turės teritorinius padalinius, įgaliotus ginti ir užtikrinti vaiko teises ir atstovauti vaiko teisėms ir teisėtiems interesams savivaldybių teritorijose visą parą.

Įstatymas Nr. XIII-649 nustato, kad valstybinė (valstybės perduota savivaldybėms) vaiko teisių apsaugos funkcija pakeista į savivaldybių savarankiškąją funkciją, įpareigojant savivaldybes dalyvauti vykdant vaiko teisių apsaugą savivaldybėje, užtikrinti prevencinės pagalbos vaikui ir šeimai organizavimą, socialinių, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigų bei kitų įstaigų teikiamų paslaugų koordinavimą.

Įstatymai Nr. XIII-645 ir Nr. XIII-646 nustato, kad: 1) Tarnyba, įvertinusi informacijos apie galimus vaiko teisių pažeidimus pagrįstumą, imasi Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme nurodytų priemonių vaiko teisių apsaugai; 2) gavusi teismo leidimą vaiką paimti iš jo atstovų pagal įstatymą, Tarnyba teikia savivaldybės administracijai nurodymą nustatyti vaikui laikinąją globą (rūpybą); 3) vaiko laikinąją globą (rūpybą) organizuoja vaiko savivaldybės administracija, o vaiko nuolatinę globą (rūpybą) – Tarnyba; 4) vaiko iki trejų metų globa (rūpyba) institucijoje, kai globa nustatoma dėl skubaus vaiko paėmimo iš šeimos ir nėra galimybių vaikui nustatyti globą pas giminaičius, asmenis, susijusius su vaiku emociniais ryšiais, šeimoje arba šeimynoje arba globos centre, tęstųsi ne ilgiau kaip 3 mėnesius.

Įstatymas Nr. XIII-647 išplečia globos centrų funkcijas, kad jie vykdytų globėjų (rūpintojų) paiešką, globėjų (rūpintojų) mokymus, parengtų išvadą dėl fizinio asmens, budinčio globotojo pasirengimo vaiko globai (rūpybai), teiktų savivaldybės administracijai rekomendacijas dėl globėjo (rūpintojo) parinkimo likusiam be tėvų globos vaikui.

Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projektu siūloma Vaiko globos organizavimo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai):

1) nustatyti, kad savivaldybės administracija užtikrintų asmenims, svarstantiems galimybę globoti vaikus (jais rūpintis) ar juos prižiūrėti reikiamą informaciją ir jų konsultavimą;

2) nustatyti, kad savivaldybės administracija taip pat rūpintųsi būsimų globėjų (rūpintojų), šeimynų steigėjų, dalyvių ar budinčių globotojų paieška, mokymų, skirtų pasirengti vaiko globai (rūpybai), šeimynos veiklai ar vaiko priežiūrai, organizavimu;

3) nustatyti, kad savivaldybės administracija kartu rūpintųsi pagalbos plano vaikui ir šeimai dėl būtinųjų priemonių ir paslaugų sudarymu, atvejo vadybininko paskyrimu ir jo koordinuojamos kompleksinės pagalbos vaikui ir jo atstovams pagal įstatymą organizavimu ir teikimu, vaiko

laikinosios globos (rūpybos) Tarnybos teritorinio skyriaus nurodymu savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu nustatymu ir vaiko laikinojo globėjo (rūpintojo) paskyrimu;

4) nustatyti, kad Tarnyba ir jos teritoriniai skyriai būtų atsakingi už būsimų globėjų (rūpintojų), šeimynų steigėjų, dalyvių ar budinčių globotojų pradinį įvertinimą, vaiko laikinosios ir nuolatinės globos (rūpybos) priežiūros koordinavimo užtikrinimą, vaiko laikinosios globos (rūpybos) pratęsimo ir vaiko globos (rūpybos) pasibaigimo organizavimą;

5) nustatyti terminus dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju pasirengimo vaiko globai (rūpybai) ir fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, pradinio įvertinimo atlikimo ir pasirengimo vaiko globai (rūpybai) ar vaiko priežiūrai organizavimo;

6) nustatyti Įstatymuose įtvirtintų vaiko laikinosios ir nuolatinės globos (rūpybos) nustatymą organizuojančių subjektų (savivaldybės administracijos ir Tarnybos teritorinio skyriaus) veiksmus ir sprendimus dėl globėjo (rūpintojo) vaikui parinkimo, jo paskyrimo ir globos (rūpybos) nustatymo;

7) išskirti esmines paskirto globėjo (rūpintojo) teises, pareigas dėl tinkamo globojo (rūpinamo) vaiko teisių ir interesų užtikrinimo ir atstovavimo jam;

8) nustatyti vaiko globos (rūpybos) priežiūrą užtikrinančių subjektų: socialinių paslaugų įstaigos (globos centro, socialinių paslaugų centro, socialinės globos įstaigos) (toliau – Socialinių paslaugų įstaiga), atvejo vadybininko ir Tarnybos teritorinio skyriaus veiksmus ir atsakomybę;

9) siekiant optimizuoti vaiko nuolatinės globos (rūpybos) priežiūros procedūras, Tarnybos teritoriniam skyriui atliekant vaiko, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), apšaukimus kartu būtų atliekama ir vaiko nuolatinės globos (rūpybos) priežiūra;

10) nustatyti, kad vaiko globos (rūpybos) pratęsimo klausimai ir sprendimai būtų priimami įvertinus atvejo nagrinėjimo posėdyje atliekamos pagalbos plano įgyvendinimo efektyvumą ir šeimos galimybes savarankiškai užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus;

11) nustatyti vaiko grąžinimo tėvams procedūras, kai pasibaigia vaiko laikinoji globa (rūpyba) ar teismas panaikina vaiko nuolatinę globą (rūpybą);

12) nustatyti, kad vaiko globos (rūpybos) bylą sudaro ir papildo Tarnybos teritorinis skyrius, o ją saugo – Tarnyba.

Apibendrinus, pažymėtina, kad Nutarimo projektu siūlomas teisinis reguliavimas atskirs vaiko teisių gynimo, interesų užtikrinimo ir atstovavimo jam procesų organizavimą nuo prevencinės pagalbos ir paslaugų vaikui ir šeimai organizavimo ir teikimo. Tarnybos įgaliotam skyriui įvertinus informacijos apie galimus vaiko teisių pažeidimus pagrįstumą, jis imsis Įstatyme Nr. XIII-643 nurodytų veiksmų vaiko teisių apsaugai užtikrinti, o gavusi teismo leidimą vaiką

paimti iš jo atstovų pagal įstatymą, Tarnybos teritorinis skyrius teiks savivaldybės administracijai nurodymą nustatyti vaikui laikinąją globą (rūpybą). Vaiko laikinąją globą (rūpybą) organizuos savivaldybės administracija, o vaiko nuolatinę globą (rūpybą) – Tarnyba.

Priėmus Nutarimo projektą, tikimasi, kad:

1) bus apibrėžtos savivaldybės administracijos ir Tarnybos teritorinių skyrių kompetencija ir jų santykiai vaiko teisių apsaugos srityje;

2) į vaiko laikinosios ir nuolatinės globos (rūpybos) organizavimo procesus bus įtraukti globos centrai, nevyriausybinės organizacijos ir vaiko giminaičiai, susiję su vaiku emociniais ryšiais;

3) dėl aiškesnio vaiko teisių srities reguliavimo ir aktyvesnių valstybės ir savivaldybių institucijų veiksmų bus geriau užtikrinamos vaiko teisės savivaldybėse ir šalyje;

4) aktyvės globėjų (rūpintojų) paieška, didės jų skaičius, vaiko laikinoji globa (rūpyba) labiau atitiks vaiko interesus.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, teikiamų projektų poveikio vertinimo rezultatų išvada šiame rašte pateikta kaip apibendrinta informacija.

Priėmus Nutarimo projektą, priimti ar keisti galiojančių teisės aktų nereikės.

Priėmus Nutarimo projektą, papildomų lėšų skirti nereikės.

Nutarimo projektas buvo pateiktas derinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigai, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Teisėjų tarybai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Informatikos ir ryšių departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Tarnybai.

Sveikatos apsaugos ministerija ir Švietimo ir mokslo ministerija, pastabų dėl Nutarimo projekto neturėjo. Vidaus reikalų ministerija, Teisėjų taryba, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Tarnyba pastabų dėl Nutarimo projekto nepateikė.

Nutarimo projektas patikslintas atsižvelgiant į dalį Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pastabų, kitos pastabos suderintos darbo tvarka. Teisingumo ministerijos pastaboms aptarti suorganizuotas atskiras pasitarimas. Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, kurių darbo tvarka nepavyko suderinti, pateikiamos derinimo pažymoje.

Su visuomene buvo konsultuojamasi, paskelbus Nutarimo projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Pastabų negauta.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektą parengė ministerijos Socialinių paslaugų skyriaus vyriausioji specialistė Gailė Veršekienė, tel. 8 706 68229, el. p. gaile.versekiene@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 19 lapų.
2. Nutarimo projekto derinimo pažyma, 3 lapai.
3. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 13 lapų.

Ministras

Linas Kukuraitis

Gailė Veršekienė, tel. 8 706 68229, el. p. gaile.versekiene@socmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. KOVO 27 D. NUTARIMO NR. 405 „DĖL VAIKO GLOBOS ORGANIZAVIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimą Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ ir preambulę išdėstyti taip:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.266 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:“.

2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintus Vaiko globos organizavimo nuostatus ir juos išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

3. Šis nutarimas įsigalioja 2018 m. liepos 1 d.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2018 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

VAIKO GLOBOS ORGANIZAVIMO NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaiko globos organizavimo nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Lietuvos Respublikos teritorijoje likusio be tėvų globos vaiko bendruosius vaiko laikinosios ir nuolatinės globos (rūpybos), pasirengimo vaiko globai (rūpybai) ar pasirengimo prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus organizavimo pagrindus, vaiko globos (rūpybos) nustatymo ir vykdymo, vaiko globos (rūpybos) priežiūros, vaiko globos (rūpybos) pratęsimo ir vaiko globos (rūpybos) pasibaigimo pagrindus nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos.

2. Likusio be tėvų globos vaiko globa (rūpyba) organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksu, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Lietuvos Respublikos šeimynų įstatymu, vaiko laikinosios globos (rūpybos) organizavimą reguliuojančiais teisės aktais ir Nuostatais.

3. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

3.1. **Likęs be tėvų globos vaikas** – vaikas, atitinkantis bent vieną iš šių sąlygų:

3.1.1. kurio abu tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų yra mirę;

3.1.2. kurio abu tėvai nežinomi (rastas vaikas);

3.1.3. kurio abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų yra dingę ir jų ieškoma;

3.1.4. kurio abu tėvai arba turėtas vienintelis iš tėvų teismo paskelbtas mirusiu arba pripažintas nežinia kur esančiu;

3.1.5. kurio abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų pripažintas neveiksniu šioje srityje;

3.1.6. kurio abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų laikinai negali juo rūpintis dėl savo ligos, suėmimo, bausmės atlikimo ar kitų svarbių priežasčių;

3.1.7. kurio abu tėvai arba turimas vienintelis iš tėvų juo nesirūpina, nesidomi, netinkamai jį auklėja, naudoja smurtą arba kitaip piktnaudžiauja tėvų valdžia ir dėl to kyla pavojus vaiko fiziniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi bei saugumui;

3.1.8. kuris yra atskirtas nuo abiejų tėvų arba turimo vienintelio iš tėvų;

3.1.9. kurio abiem tėvams arba turimam vieninteliui iš tėvų laikinai ar neterminuotai apribota tėvų valdžia.

3.2. Kitos Nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Socialinių paslaugų įstatyme, Šeimynų įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme.

4. Tais atvejais, kai Nuostatuose kalbama apie:

4.1. abi vaiko globos (rūpybos) rūšis, vartojama sąvoka „vaiko globa (rūpyba)“, kai apie vieną iš globos (rūpybos) rūšių – sąvoka „vaiko laikinoji globa (rūpyba)“ arba sąvoka „vaiko nuolatinė globa (rūpyba)“;

4.2. visas vaiko globos (rūpybos) formas, vartojama sąvoka „vaiko globos (rūpybos) formos“, kai apie vieną iš globos (rūpybos) formų – sąvoka „vaiko globa (rūpyba) šeimoje“ arba sąvoka „vaiko globa (rūpyba) šeimynoje“, arba sąvoka „vaiko globa (rūpyba) globos centre“, arba sąvoka „vaiko globa (rūpyba) vaikų globos institucijoje“.

5. Vaiko globa (rūpyba) organizuojama:

5.1. vadovaujantis Civiliniame kodekse įtvirtintais vaiko globos (rūpybos) nustatymo principais ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme įtvirtintais vaiko teisių ir laisvių apsaugos įgyvendinimo principais;

5.2. vadovaujantis vaiko, galinčio išreikšti savo nuomonę, išklausimu ir atsižvelgimu į jo nuomonę (jeigu vaiko nuomonė neprieštarauja jo interesams), kai sprendžiamas vaiko globos (rūpybos) nustatymas, pratęsimas, pasibaigimas ir globėjo (rūpintojo) skyrimas;

5.3. savivaldybės administracijai ir Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) įgaliotam teritoriniam skyriui (toliau – Tarnybos teritorinis skyrius) bendradarbiaujant tarpusavyje ir su globos centru, taip pat kitomis tos savivaldybės institucijomis, nevyriausybinėmis ir kitomis organizacijomis, susijusiomis su vaiko teisių apsauga, o savivaldybės administracijai bendradarbiaujant ir su kitų savivaldybių administracijomis, kaip nustatyta Civilinio kodekso 3.266 straipsnio 3 dalyje.

6. Vaiko globos (rūpybos) organizavimo etapai yra šie:

6.1. pasirengimas vaiko globai (rūpybai) ar pasirengimas prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus (toliau – pasirengimas vaiko priežiūrai);

- 6.2. vaiko globos (rūpybos) nustatymas;
- 6.3. vaiko globos (rūpybos) vykdymas;
- 6.4. vaiko globos (rūpybos) priežiūra;
- 6.5. vaiko globos (rūpybos) pratęsimas;
- 6.6. vaiko globos (rūpybos) pasibaigimas.

II SKYRIUS PASIRENGIMAS VAIKO GLOBALI (RŪPYBAI) AR PASIRENGIMAS VAIKO PRIEŽIŪRAI

7. Pasirengimas vaiko globali (rūpybai) ar pasirengimas vaiko priežiūrai apima:

7.1. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar fizinio asmens, norinčio prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus (toliau – fizinis asmuo, norintis tapti budinčiu globotoju), paiešką;

7.2. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu, pasirengimo vaiko globali (rūpybai) ir fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, patikrinimą: pradinį įvertinimą, mokymų, skirtų pasirengti vaiko globali (rūpybai) ar vaiko priežiūrai, (toliau – mokymai) organizavimą ir išvados dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, pasirengimo vaiko globali (rūpybai), šeimos veiklai ar prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus (toliau – Išvada) parengimą. Šiame papunktyje nurodyti veiksmai neatliekami, kai teismui nustatant vaiko nuolatinę globą (rūpybą) šeimoje, vaiko globėju (rūpintoju) Tarnybos teritorinio skyriaus teikimu skiriamas vaiko giminaitis, gyvenantis užsienyje ir turintis užsienio valstybės kompetentingų institucijų sutikimą ir (ar) leidimą vykdyti vaiko globą (rūpybą).

8. Savivaldybės administracija:

8.1. užtikrina būsimųjų globėjų (rūpintojų), šeimynų steigėjų, dalyvių ir budinčių globotojų paiešką, o asmenims, kurie svarsto apie galimybę globoti likusius be tėvų globos vaikus ar juos prižiūrėti globos centre, teikia nemokamą konsultavimą vaiko globos (rūpybos) ar priežiūros klausimais;

8.2. siekdama užtikrinti Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 1 dalies įgyvendinimą, užtikrina, kad būtų ieškoma galimybių likusius be tėvų globos vaikus globoti (jais rūpintis) šeimos aplinkoje – šeimoje, globos centre, šeimynoje;

8.3. bendradarbiauja su kitų savivaldybių administracijomis siekiant pasiūlyti fiziniams asmenims, pasirengusiems globoti vaikus (jais rūpintis), tačiau savo gyvenamosios vietos

savivaldybėje dar nepaskirtais vaikų globėjais (rūpintojais), globoti kitoje savivaldybėje likusius be tėvų globos vaikus ar vaikų globos institucijoje globojamus (rūpinamus) vaikus;

8.4. organizuoja fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, paiešką;

8.5. organizuoja fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu, dokumentų, nurodytų Nuostatų 10.1–10.4 ir 11.1–11.6 papunkčiuose, priėmimą ir visų šių dokumentų persiuntimą Tarnybos teritoriniam skyriui;

8.6. gali įgalioti socialinių paslaugų įstaigą (globos centrą, socialinių paslaugų centrą, socialinės globos įstaigą) (toliau – Socialinių paslaugų įstaiga) vykdyti Nuostatų 8.5 papunktyje nurodytas funkcijas.

9. Fizinio asmens pasirengimas vaiko globai (rūpybai) ar fizinio asmens pasirengimas vaiko priežiūrai atliekamas per kiek galima trumpesnę laikotarpį, ne ilgesnį kaip penki mėnesiai nuo fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju rašytinio prašymo pateikimo savivaldybės administracijai dienos.

10. Fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju), savivaldybės administracijai turi pateikti šiuos dokumentus:

10.1. rašytinį prašymą, kuriame nurodo savo vardą, pavardę, gimimo datą, gyvenamąją vietą, darbovietę, šeiminei ir materialinei padėti, išlaikomų asmenų skaičių, šeimos sudėtį, globos (rūpybos) motyvus, pageidaujamą globoti (rūpintis) vaikų skaičių, jų amžių, lytį, globos (rūpybos) rūšį;

10.2. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją;

10.3. sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos sveikatos pažymėjimą, kuris patvirtintų, kad fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju), neserga ligomis, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija;

10.4. kartu gyvenančių vyresnių kaip 16 metų asmenų rašytinius sutikimus dėl to, kad fizinis asmuo taptų vaiko globėju (rūpintoju).

11. Fizinis asmuo, norintis tapti šeimos steigėju, dalyviu, savivaldybės administracijai turi pateikti šiuos dokumentus:

11.1. rašytinį prašymą, kuriame nurodo savo vardą, pavardę, gimimo datą, gyvenamąją vietą, darbovietę, šeiminei ir materialinę padėti, išlaikomų asmenų skaičių, šeimos sudėtį, šeimos steigimo motyvus, pageidaujamą šeimos globojamų (rūpinamų) vaikų skaičių, jų amžių, lytį, globos (rūpybos) rūšį;

11.2. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją;

11.3. sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos sveikatos pažymėjimą, kuris patvirtintų,

kad fizinis asmuo, norintis steigti šeimyną ar būti jos dalyviu, neserga ligomis, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija;

11.4. Išvadą, įrodančią, kad fizinis asmuo, norintis tapti šeimynos steigėju, dalyviu, yra išklauses Nuostatų 23 punkte nurodytus mokymus;

11.5. dokumentus, įrodančius, kad fizinis asmuo, norintis tapti šeimynos steigėju, atitinka bent vieną iš Šeimynų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytų sąlygų;

11.6. Šeimynų įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytus dokumentus.

12. Fizinis asmuo, norintis tapti budinčiu globotoju, savivaldybės administracijai turi pateikti:

12.1. rašytinį prašymą, kuriame nurodo savo vardą, pavardę, gimimo datą, gyvenamąją vietą, darbovietę, šeiminę ir materialinę padėtį, išlaikomų asmenų skaičių, šeimos sudėtį;

12.2. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopiją;

12.3. sveikatos apsaugos ministro nustatytos formos sveikatos pažymėjimą, kuris patvirtintų, kad fizinis asmuo, norintis tapti budinčiu globotoju, neserga ligomis, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija;

12.4. kartu gyvenančių vyresnių kaip 16 metų asmenų rašytinius sutikimus dėl to, kad fizinis asmuo taptų budinčiu globotoju.

13. Savivaldybės administracija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo visų Nuostatų 10.1–10.4, 11.1–11.6 ar 12.1–12.4 papunkčiuose nurodytų dokumentų gavimo dienos persiunčia jų kopijas savivaldybės teritorijoje veikiančiam Tarnybos teritoriniam skyriui, kad jis atliktų fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju) ar šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju pradinį įvertinimą.

14. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs Nuostatų 10, 11 ar 12 punktuose nurodytus dokumentus ar jų kopijas, privalo surinkti:

14.1. dokumentus (pavyzdžiui, gimimo liudijimų, santuokos liudijimų kopijas) įrodančius fizinio asmens norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu giminystę su vaiku, jeigu jis yra vaiko giminaitis;

14.2. teismo sprendimą, įrodantį fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju ar dalyviu, budinčiu globotoju gyvenimą skyrium su savo sutuoktiniu, jeigu yra teismo sprendimas dėl sutuoktinių gyvenimo skyrium;

14.3. iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenis, įrodančius fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju santuoką (jeigu nurodyti asmenys susituokę), ištuoką (jeigu nurodyti asmenys išsituokę), sutuoktinio mirtį (jeigu nurodyti asmenys yra našliai (našlės));

14.4. iš Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Informatikos ir ryšių departamentas) Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro išrašą apie fizinį asmenį, norintį tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar fizinį asmenį, norintį tapti budinčiu globotoju, kuris buvo nuteistas už Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 6 punkte nurodytus tyčinius nusikaltimus, neatsižvelgiant į tai, ar teistumas yra išnykęs, ar panaikintas ir (ar) nuteistas už kitas nusikalstamas veikas;

14.5. duomenis, pagrindžiančius, kad nėra aplinkybių, nurodytų Civilinio kodekso 3.269 straipsnyje.

15. Tarnybos teritorinis skyrius, įvertinęs Nuostatų 10.1–10.4, 11.1–11.6 ar 12.1–12.4 ir 14.1–14.5 papunkčiuose nurodytus dokumentus, duomenis ir informaciją, priima teigiamą arba neigiamą sprendimą dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, pradinio įvertinimo.

16. Tais atvejais, kai paaiškėja, kad:

16.1. yra bent viena aplinkybė, nurodyta Civilinio kodekso 3.269 straipsnyje arba fizinis asmuo, norintis tapti šeimynos steigėju ar dalyviu, neatitinka Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje nustatytų reikalavimų, Tarnybos teritorinis skyrius priima neigiamą sprendimą dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, pradinio įvertinimo ir apie tai per 3 darbo dienas raštu praneša fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar fiziniam asmeniui, norinčiam tapti budinčiu globotoju;

16.2. fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, buvo nuteistas už kitas nei Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 6 punkte nurodytas nusikalstamas veikas, Tarnybos teritorinis skyrius įvertina padarytos nusikalstamos (-ų) veikos (-ų) pobūdį ir pavojingumą bei atsižvelgdamas į vaiko interesus, priima teigiamą arba neigiamą sprendimą dėl pradinio įvertinimo ir apie tai per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu praneša fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju.

17. Tarnybos teritorinis skyrius užtikrina, kad fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, pradinis įvertinimas (Nuostatų 14–16 punktuose nurodyti veiksmai) būtų atliekamas per kiek galima trumpesnę laikotarpį, ne ilgesnį kaip 20 kalendorinių dienų nuo visų Nuostatų 10.1–10.4, 11.1–11.6 ar 12.1–12.4 papunkčiuose nurodytų dokumentų gavimo Tarnybos teritoriniame skyriuje dienos.

18. Tarnybos teritorinis skyrius, priėmęs sprendimą dėl:

18.1. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, neigiamo pradinio įvertinimo, per 3 kalendorines dienas nuo šio sprendimo priėmimo nurodytą sprendimą siunčia Nuostatų 10.1–10.4, 11.1–11.6 ar 12.1-12.4 papunkčiuose nurodytus dokumentus Tarnybos teritoriniam skyriui persiuntusiai savivaldybės administracijai ar Socialinių paslaugų įstaigai, kad informuoti apie atliktą pradinį įvertinimą;

18.2. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, teigiamo pradinio įvertinimo, per 3 kalendorines dienas nuo šio sprendimo priėmimo nurodytą sprendimą siunčia Nuostatų 10.1–10.4, 11.1–11.6 ar 12.1-12.4 papunkčiuose nurodytus dokumentus Tarnybos teritoriniam skyriui persiuntusiai savivaldybės administracijai ar Socialinių paslaugų įstaigai, kad ją informuoti apie atliktą pradinį vertinimą. Savivaldybės administracija ar Socialinių paslaugų įstaiga, gavusi šiame papunktyje nurodytą sprendimą, per 3 kalendorines dienas persiunčia jį kartu su Nuostatų 10.1–10.4, 11.1–11.6 ar 12.1-12.4 papunkčiuose nurodytais dokumentais globos centrui arba Nuostatų 21 punkte nurodytiems asmenims.

19. Fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar fizinis asmuo, norintis tapti budinčiu globotoju, gavęs Tarnybos teritorinio skyriaus sprendimą dėl neigiamo pradinio įvertinimo, išnykus priežastims, dėl kurių buvo priimtas sprendimas dėl neigiamo pradinio įvertinimo, išskyrus Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 4–7, 9 punktuose nurodytas priežastis, gali iš naujo kreiptis į savivaldybės administraciją dėl pradinio įvertinimo.

20. Tarnyba atestuoja asmenis, kuriems suteikia teisę vykdyti asmenų, siekiančių tapti vaikų globėjais (rūpintojais), šeimynų steigėjais, dalyviais ar budinčiais globotojais, mokymus (toliau – Tarnybos atestuoti asmenys) jų gebėjimams globoti, įvaikinti ar prižiūrėti vaikus pagal Tarnybos patvirtintą programą.

21. Tarnybos atestuoti asmenys:

21.1. gavę Nuostatų 10.1–10.4, 11.1–11.6 ar 12.1–12.4 papunkčiuose nurodytus dokumentus, duomenis, informaciją ir Nuostatų 18.2 papunktyje nurodytą sprendimą, per 3 kalendorines dienas praneša fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, mokymų datą ir laiką;

21.2. organizuoja fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, mokymus;

21.3. parengia Išvadą.

22. Mokymai:

22.1. privalomi kiekvienam fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, dėl kurio teigiamo pradinio įvertinimo Tarnybos

teritorinis skyrius priima sprendimą, ir jų sutuoktiniams ar bendrai gyvenančiam neįregistravus santuokos asmeniui, išskyrus vaiko artimuosius giminaičius;

22.2. rekomenduojami vaiko artimiesiems giminaičiams, dėl kurių teigiamo pradinio įvertinimo Tarnybos teritorinis skyrius priima sprendimą, taip pat fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), sutuoktiniui ar bendrai gyvenančiam neįregistravus santuokos asmeniui;

22.3. trunka ne ilgiau kaip 3 mėnesius nuo Nuostatų 21.1 papunktyje nurodyto sprendimo, dokumentų, duomenų ir informacijos Tarnybos atestuotiems asmenims pateikimo dienos.

23. Kiti vaiko giminaičiai ar asmenys, su vaiku artimai susiję emociniais ryšiais, dėl kurių priimtas teigiamas pradinis įvertinimas Nuostatų 18.2 papunktyje nustatyta tvarka, tačiau dar nėra išklause Tarnybos atestuotų asmenų mokymų ir negavę jų Išvados, gali būti paskirti vaiko globėjais (rūpintojais) tik tuo atveju, jeigu tai atitinka geriausius vaiko interesus.

24. Tarnybos atestuoti asmenys:

24.1. per kuo trumpesnę laikotarpį, ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų nuo mokymų pasibaigimo, parengia Išvadą dėl mokymus pabaigusio fizinio asmens (įskaitant vaiko artimuosius giminaičius, nedalyvavusius mokymuose, tačiau norinčius tapti vaiko globėjais (rūpintojais)) ir ją pateikia Tarnybos teritoriniam skyriui, jos kopiją – fiziniam asmeniui (įskaitant vaiko artimuosius giminaičius, nedalyvavusius mokymuose, tačiau norinčius tapti vaiko globėjais (rūpintojais)), norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju) ar fiziniam asmeniui, norinčiam tapti budinčiu globotoju;

24.2. Išvados dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, pasirengimo vaiko globai (rūpybai), šeimos veiklai ar prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus, sutuoktinio ar bendrai gyvenančio neįregistravus santuokos asmens nerengia, jeigu šie asmenys mokymuose nedalyvavo;

24.3. Nuostatų 24.1 papunktyje nurodytą Išvadą per 5 darbo dienas nuo jos parengimo pateikia Tarnybos teritoriniam skyriui.

25. Išvadoje nurodoma:

25.1. fizinio asmens motyvų tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju ar šeimos dalyviu, budinčiu globotoju įvertinimas;

25.2. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, gebėjimas užtikrinti vaikui saugią aplinką ir jo vystymosi poreikius;

25.3. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, gebėjimas užtikrinti vaiko poreikius bei raidos sunkumų kompensavimą;

25.4. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, gebėjimas padėti vaikui įgyti socialinių įgūdžių ir savarankiškumo;

25.5. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, gebėjimas užtikrinti ir stiprinti vaiko ryšius su jo tėvais, artimaisiais giminaičiais, taip pat kitais giminaičiais, su kuriais vaiką sieja emociniai ryšiai;

25.6. Tarnybos atestuotų asmenų sprendimas dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, pasirengimo vaiko globai (rūpybai) ar prižiūrėti globos centro globojamus (rūpinamus) vaikus.

26. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs Nuostatų 25 punkte nurodytą Išvadą:

26.1. ir nustatęs, kad per tą laiką, kol vyko Nuostatų 22 punkte nurodyti mokymai, papildomai nebuvo gauti dokumentai, informacija ar duomenys dėl fizinio asmens netinkamumo tapti šeimos steigėju ar dalyviu, per 5 darbo dienas nuo Išvados gavimo dienos parengia išvadą apie šeimos steigėjo ar dalyvio atitiktį Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje šeimos steigėjui ir dalyviui nustatytiems reikalavimams ir steigiamos šeimos tinkamumą tapti vaikų globėju (rūpintoju);

26.2. ir nustatęs, kad per tą laiką, kol vyko Nuostatų 22 punkte nurodyti mokymai, buvo papildomai gauti dokumentai, informacija ar duomenys dėl fizinio asmens netinkamumo tapti šeimos steigėju ar dalyviu, juos įvertina ir nustatęs jų pagrįstumą, per 10 darbo dienų nuo Išvados gavimo dienos parengia išvadą apie šeimos steigėjo ar dalyvio neatitikimą Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje šeimos steigėjui ir dalyviui nustatytiems reikalavimams ir tai, kad steigiama šeima negali būti tinkama tapti vaikų globėju (rūpintoju).

27. Tarnybos teritorinio skyrius Nuostatų 26.1 ar 26.2 papunktyje nurodytą išvadą apie šeimos steigėjo ar dalyvio atitikimą / neatitikimą Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje šeimos steigėjui ar dalyviui nustatytiems reikalavimams ir steigiamos šeimos tinkamumą / netinkamumą tapti vaikų globėju (rūpintoju) per 3 kalendorines dienas nuo nurodytos išvados parengimo turi pateikti savivaldybės administracijai ir fiziniam asmeniui, norinčiam tapti šeimos steigėju.

28. Savivaldybės administracijos direktorius:

28.1. tvirtina Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 52 straipsnio 1 dalies 13 punkte nurodytą sąrašą. Sąraše nurodomi globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų vardai, pavardės, jų gyvenamųjų vietų adresai, telefonų numeriai, globos centrų, šeimynų bei socialinės globos įstaigų pavadinimai, buveinių adresai, telefonų numeriai;

28.2. teikia Tarnybos teritoriniam Nuostatų 28.1 papunktyje nurodytą sąrašą, jo pakeitimus skyriui, siekdamas užtikrinti vaiko, paimto iš jo atstovų pagal įstatymą ar jam nesaugios aplinkos, laikiną apgyvendinimą.

29. Savivaldybės administracija, gavusi iš globos centro ar Tarnybos teritorinio skyriaus rekomendacijas dėl fizinio asmens tinkamumo būti vaiko globėju (rūpintoju), parenka likusiam be

tėvų globos vaikui asmenį iš fizinių asmenų, gavusių Tarnybos atestuotų asmenų teigiamą Išvadą, atsižvelgdama į vaiko poreikius, fizinio asmens gyvenimo būdą ir sąlygas, asmenines savybes ir pomėgius.

30. Tuo atveju, jeigu nuo Nuostatų 24.1 papunktyje nurodytos Tarnybos atestuotų asmenų teigiamos Išvados parengimo dienos praėjo daugiau nei vieneri metai ir fizinis asmuo nebuvo paskirtas vaiko globėju (rūpintoju), netapo šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, Tarnybos teritorinis skyrius, surenka Nuostatų 10.3, 11.3, 12.3, 14.1–14.5 papunkčiuose nurodytus dokumentus, duomenis, informaciją ir ją iš naujo įvertina Nuostatų 14–16 punktuose nustatyta tvarka.

31. Fizinis asmuo, norintis tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar budinčiu globotoju, gavęs neigiamą Nuostatų 24.1 papunktyje nurodytą Tarnybos atestuotų asmenų Išvadą, gali, išnykus priežastims, dėl kurių buvo parengta neigiama Išvada, kreiptis į globos centrą ar Tarnybos atestuotus asmenis dėl naujos Išvados Nuostatų nustatyta tvarka gavimo.

32. Fizinis asmuo, norintis tapti šeimynos steigėju, gavęs Nuostatų 26.2 papunktyje nurodytą Tarnybos teritorinio skyriaus neigiamą išvadą apie šeimynos steigėjo ar dalyvio neatitikimą Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje šeimynos steigėjui ar dalyviui nustatytiems reikalavimams ir tai, kad steigiama šeimyna negali būti tinkama tapti vaikų globėju (rūpintoju), gali, išnykus priežastims, dėl kurių buvo parengta neigiama išvada, kreiptis į Tarnybos teritorinį skyrių dėl teigiamos išvados, nurodytos Nuostatų 27 punkte, gavimo.

III SKYRIUS

VAIKO GLOBOS (RŪPYBOS) NUSTATYMAS IR VYKDYMAS

33. Vaiko globos nustatymas organizuojamas Civilinio kodekso 3.262–3.263 straipsnių nustatyta tvarka.

34. Tarnybos teritorinis skyrius nustatęs likusį be tėvų globos vaiką, apie tai ne vėliau kaip kitą darbo dieną, informuoja savivaldybės administraciją dėl būsimojo globėjo (rūpintojo) paieškos ir jai pateikia duomenis (vardą, pavardę, gyvenamosios vietos adresą, giminystės ryšys (jeigu juos turi)) apie fizinį asmenį (vaiko giminaitį, kitą asmenį, su kuriuo vaiką sieja emociniai ryšiai, asmenį, kuris globoja vaiko brolių ar seserį), galintį tapti vaiko globėju (rūpintoju). Savivaldybės administracija siekia išsiaiškinti galimybes nustatyti vaiko globą (rūpybą) giminaičių šeimoje.

35. Savivaldybės administracija, gavusi Nuostatų 34 punkte nurodytą informaciją, ne vėliau kaip kitą darbo dieną kreipiasi į globos centrą dėl globėjo (rūpintojo) vaikui parinkimo šeimoje ar šeimynoje. Globos centras ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo savivaldybės administracijos

kreipimosi jai pateikia siūlymus dėl fizinio asmens arba budinčio globotojo, ar šeimos tinkamumo būti vaiko globėju (rūpintoju).

36. Paaiškėjus, kad savivaldybės teritorijoje, kurioje nustatytas likęs be tėvų globos vaikas, nėra fizinių asmenų, budinčių globotojų ar šeimos galinčios vaiką globoti (juo pasirūpinti), savivaldybės administracija Civilinio kodekso 3.266 straipsnio 3 dalyje nustatytu pagrindu bendradarbiauja su kitų savivaldybių administracijomis dėl fizinio asmens, budinčio globotojo ar šeimos, tinkamos globoti (rūpinti) vaiką, paieškos kitoje savivaldybėje.

37. Esant bent vienai iš Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalies 1–2 punktuose nustatytų objektyvių priežasčių, dėl kurių yra būtinybė vaikui iki 3 metų nustatyti globą vaikų globos institucijoje ir tai neprieštarauja vaiko teisėms ir teisėtiems interesams, arba esant Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytai priežastiai, kai nėra galimybių vaikui iki 3 metų nustatyti globą šeimoje, globos centre arba šeimynoje, savivaldybės administracija per 3 kalendorines dienas nuo šių aplinkybių atsiradimo kreipiasi raštu į Tarybos teritorinį skyrį dėl pritarimo nustatyti vaiko iki 3 metų globą vaikų globos institucijoje. Vadovaujantis Tarybos direktoriaus patvirtintomis rekomendacijomis dėl vaiko iki 3 metų globos nustatymo institucijoje, kartu su nurodytu kreipimusi Tarybos teritoriniam skyriui pateikiami Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nurodytas objektyvias priežastis pagrindžiantys dokumentai, duomenys ir (ar) informacija (vaiko sveikatos pažyma, vaiko brolio / sesers (globojamų vaikų globos institucijoje) vardai, pavardės, amžius). Siekdama užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus, ir nepažeisti Civilinio kodekso 3.261 straipsnyje nustatytos vaiko iki trejų metų globos trukmės vaikų globos institucijoje, savivaldybės administracija šiame punkte nurodytus veiksmus turi atlikti ir tuo atveju, kai yra likusios 3 savaitės iki vaikui, kuriam reikalinga nustatyti globą vaikų globos institucijoje, sukaks 3 metai.

38. Tarybos teritorinis skyrius, gavęs Nuostatų 37 punkte nurodytą savivaldybės administracijos kreipimąsi, jį ir visą turimą informaciją išnagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo nurodyto kreipimosi gavimo priima vieną iš šių sprendimų:

38.1. nustatęs, kad yra bent viena iš Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nustatytų objektyvių priežasčių, pritaria vaiko iki 3 metų globos nustatymui vaikų globos institucijoje;

38.2. nustatęs, kad nėra nė vienos iš Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalyje nustatytų objektyvių priežasčių, nepitaria vaiko iki 3 metų globos nustatymui vaikų globos institucijoje.

39. Tarybos teritorinis skyrius, priėmęs vieną iš Nuostatų 38 punkte nurodytų sprendimų, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo sprendimo priėmimo apie tai raštu informuoja savivaldybės administraciją.

40. Savivaldybės administracijai, gavus Tarnybos teritorinio skyriaus Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 42 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą nurodymą ir atsižvelgus į globos centro ir (ar) Tarnybos teritorinio skyriaus pateiktus siūlymus dėl fizinio asmens tinkamumo būti vaiko globėju (rūpintoju) ar fizinio asmens tinkamumo prižiūrėti globos centro globojamą (rūpinamą) vaiką ar šeimos tinkamumo globoti vaiką (juo rūpintis), savivaldybės administracijos įgalioto struktūrinio padalinio teikimu savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu nustatoma vaiko laikinoji globa (rūpyba) ir paskiriamas vaiko laikinasis globėjas (rūpintojas) per 3 darbo dienas nuo Tarnybos teritorinio skyriaus nurodymo gavimo. Vaiko iki 3 metų globa vaikų globos institucijoje gali būti nustatoma tik gavus Tarnybos teritorinio skyriaus Nuostatų 38.1 papunktyje nurodytą sprendimą.

41. Savivaldybės administracijos direktoriui priėmus įsakymą dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo ir vaiko laikinojo globėjo (rūpintojo) paskyrimo, savivaldybės administracijos įgaliotas struktūrinis padalinys šio įsakymo kopiją ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo įsakymo priėmimo išsiunčia Tarnybos teritoriniam skyriui dėl duomenų apie vaiką, kuriam nustatyta laikinoji globa (rūpyba), ir asmenį, paskirtą vaiko laikinuoju globėju (rūpintoju), įtraukimo į Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą (toliau – SPIS).

42. Vaiko globėjas (rūpintojas) ir budintis globotojas:

42.1. nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos užtikrina vaiko globos (rūpybos) vykdymą pagal vaiko globą (rūpybą) reguliuojančių teisės aktų reikalavimus ir Nuostatus;

42.2. nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos vadovaujasi Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme nustatytais vaiko teisių ir laisvių apsaugos įgyvendinimo principais ir vykdo tinkamą globojamo (rūpinamo) vaiko priežiūrą, auklėjimą, atstovavimą jo teisėms ir teisėtiems interesams ir jų gynimą, kad būtų sukurta šeimos aplinka, užtikrinti vaiko vystymosi poreikiai, jo teisių ir teisėtų interesų įgyvendinimas;

42.3. nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos sudaro tinkamas sąlygas Tarnybos teritorinio skyriaus atstovams be apribojimų bendrauti su globojamu (rūpinamu) vaiku;

42.4. netrukdo globojamam (rūpinamam) vaikui bendrauti su jo tėvais, sudaro sąlygas vaikui bendrauti su jo artimaisiais giminaičiais, taip pat kitais giminaičiais, su kuriais vaiką sieja emociniai ryšiai, jei tai nekenkia globojamo (rūpinamo) vaiko interesams;

42.5. palaiko ryšius su globojamu (rūpinamo) vaiko tėvais ar artimaisiais giminaičiais bei kitais giminaičiais, su kuriais globojamą (rūpinamą) vaiką sieja emociniai ryšiai, informuoja juos apie vaiko vystymąsi, sveikatą, mokymąsi ir kitas su vaiku susijusias aplinkybes, jei jie to pageidauja ir jei tai neprieštarauja globojamo (rūpinamo) vaiko interesams;

42.6. bendradarbiauja su savivaldybės administracija, jos struktūriniais padaliniais, globos centru, Tarnybos teritoriniu skyriumi, kitomis savivaldybės, valstybės institucijomis ir įstaigomis, vaiko tėvais, Tarnybos atestuotais asmenimis rengiant vaiką įvaikinti, jį grąžinti tėvams arba keičiantis globėjui (rūpintojui) ir globos (rūpybos) vietai.

43. Nustačius vaikui globą (rūpybą) ir paskyrus vaiko globėją (rūpintoją), globėjas (rūpintojas) kartu su įstatymuose vaiko globėjui (rūpintojui) nustatytomis teisėmis ir pareigomis:

43.1. privalo per 7 darbo dienas nuo vaiko globos (rūpybos) nustatymo ir globėjo (rūpintojo) paskyrimo deklaruoti globojamo (rūpinamo) vaiko, gyvenančio kartu su globėju (rūpintoju), gyvenamąją vietą;

43.2. privalo gyventi kartu su globojamu (rūpinamu) vaiku, išskyrus atvejį, kai rūpintinis sulaukia 16 metų, o Tarnybos teritorinius skyrius duoda rūpintojui sutikimą gyventi skyrium, arba, kai vaiko laikinoji globa (rūpyba) nustatoma globos centre;

43.3. gali dalyvauti globėjams (rūpintojams) skirtuose mokymuose.

44. Tarnybos teritorinis skyrius sudaro ir pildo vaiko globos (rūpybos) bylą, kurioje turi būti su vaiku, globėju (rūpintoju) ir vaiko globos (rūpybos) nustatymu, vykdymu, priežiūra, pratėsimu ir pasibaigimu susiję dokumentai, taip pat dokumentai ir informacija, susijusi su savivaldybės administracijos ir (ar) Socialinių paslaugų įstaigos, globos centro atliekamais veiksmais, organizuojant ir teikiant šeimai ir vaikui pagalbą ir paslaugas vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, vykdymo, pratęsimo, priežiūros ir pasibaigimo procesuose.

45. Keičiantis globojamo (rūpinamo) šeimoje vaiko nuolatinės globos (rūpybos) vietai Lietuvoje arba šeimai persikeliant nuolat gyventi į užsienio valstybę:

45.1. vaiko globėjas (rūpintojas) privalo likus ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų iki išvykimo, raštu pranešti savo gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai ir Tarnybos teritoriniam skyriui išvykimo datą ir naujos gyvenamosios vietos adresą;

45.2. vaiko globėjas (rūpintojas) privalo likus ne mažiau kaip 7 darbo dienoms iki išvykimo deklaruoti gyvenamosios vietos pakeitimą;

45.3. vaiko globėjas (rūpintojas) privalo pranešti apie globėjo (rūpintojo) ir globojamo (rūpinamo) vaiko atvykimą kompetentingoms užsienio valstybės institucijoms ir Tarnybos teritoriniam skyriui, kai globojamas (rūpinamas) vaikas ir jo globėjas (rūpintojas) persikelia nuolat gyventi į užsienio valstybę, neprisijungusią prie 1961 m. spalio 5 d. Hagos konvencijos dėl valdžios institucijų įgaliojimų ir taikytinos teisės nepilnamečių apsaugos srityje;

45.4. prisijungusią prie 1961 m. spalio 5 d. Hagos konvencijos dėl valdžios institucijų įgaliojimų ir taikytinos teisės nepilnamečių apsaugos srityje, vaiko globos (rūpybos) priežiūrą vykdomas Tarnybos teritorinis skyrius per 7 kalendorines dienas nuo jų išvykimo organizuoja

kreipimąsi į tos valstybės kompetentingą socialinę instituciją, kad ši stebėtų atvykusio vaiko globą (rūpybą) ir prireikus užtikrintų tinkamą vaiko teisių apsaugą.

46. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs vaiko globėjo (rūpintojo) informaciją apie išvykimą nuolat gyventi į užsienio valstybę, šią informaciją pažymi SPIS, o savivaldybės administracija užtikrina Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 11 punkto nuostatos įgyvendinimą.

47. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs vaiko globėjo (rūpintojo) pranešimą, kad išvyko nuolat gyventi į užsienį, duomenis apie globojamo (rūpinamo) vaiko ir jo globėjo (rūpintojo) naują globos (rūpybos) vietą įtraukia į SPIS.

IV SKYRIUS VAIKO GLOBOS (RŪPYBOS) PRIEŽIŪRA

48. Vaiko globos (rūpybos) priežiūra apima:

48.1. globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymus;

48.2. vaiko laikinosios globos (rūpybos) peržiūras;

48.3. vaiko nuolatinės globos (rūpybos) peržiūras.

49. Nepriklausomai nuo vaiko globos (rūpybos) rūšies ir formos:

49.1. Tarnybos teritorinis skyrius vykdydamas vaiko laikinosios ar nuolatinės globos (rūpybos) priežiūrą:

49.1.1. atlieka globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymus ir surašo globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymo aktus;

49.1.2. atliekant globojamo (rūpinamo) vaiko, kuriam nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), aplankymus, kartu atlieka nuolatinės globos (rūpybos) peržiūrą;

49.1.3. dalyvauja pagalbos vaikui ir šeimai plano sudarymo procese ir jo įgyvendinimo peržiūrose vykdant vaiko laikinąją globą (rūpybą);

49.1.4. dalyvauja atvejo vadybos posėdžių metu atliekamosose vaiko laikinosios globos (rūpybos) peržiūrose, kurių metu pristato vaiko tėvų ar kitų jo atstovų pagal įstatymą elgesio pokyčius, įvertina, kaip tėvai vykdo pareigą materialiai išlaikyti vaiką, globėjo (rūpintojo) pareigų atlikimą, tėvų ir globėjo (rūpintojo) santykius su vaiku ir tų santykių pokyčius, vaikui ir šeimai teiktą pagalbą ir paslaugas bei įvertina globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymo aktuose nustatytus vaiko situacijos pokyčius, išsakytą vaiko nuomonę dėl jo globos (rūpybos).

49.2. atvejo vadybininkas:

49.2.1. organizuoja pagalbos plano peržiūrų posėdžius, vaiko laikinosios globos (rūpybos) peržiūras, atlieka pagalbos plano korekcijas. Pagalbos plano peržiūros organizuojamos Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 37 straipsnio 5 dalies 5 punkte numatytu periodiškumu;

49.2.1. teikia siūlymus Tarnybos teritoriniam skyriui dėl vaiko, jei pagalbos plane nustatytų priemonių ir paslaugų teikimas nepakeitė tėvų ar kitų vaiko atstovų pagal įstatymą elgesio su vaiku.

50. Nustačius vaiko laikinąją globą (rūpybą), Tarnybos teritorinis skyrius atlieka pirminį globojamo (rūpinamo) vaiko apšankymą. Pirminis globojamo (rūpinamo) vaiko apšankymas atliekamas ne vėliau kaip po mėnesio nuo vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, kiti – pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus nuo vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo.

51. Tarnybos teritoriniam skyriui apšankant globojamą (rūpinamą) vaiką, kuriam nustatyta vaiko laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba):

51.1. išsiaiškinama, kaip vykdomos vaiko globėjo (rūpintojo) pareigos;

51.2. susitinkama su vaiku, pabendraujama su juo be apribojimų, išklausa vaiko nuomonė apie globos (rūpybos) sąlygas, jo santykius su globėju (rūpintoju), atvejo vadybininku;

51.3. išklausa vaiko globėjo (rūpintojo) nuomonė apie globos (rūpybos) vykdymą; jo santykius su vaiku ir jo tėvais ar artimaisiais giminaičiais bei kitais giminaičiais, su kuriais globojamą (rūpinamą) vaiką sieja emociniai ryšiai, atvejo vadybininku; išsiaiškinama, kokios pagalbos reikia globėjui (rūpintojui);

51.4. įvertinama, kaip globėjas (rūpintojas) rūpinasi vaiko saugumu, jo sveikata ir mokymusi, kam naudoja globos (rūpybos) išmoką;

51.5. įvertinamas kartu su vaiko globėju (rūpintoju) gyvenančių kitų asmenų santykis su globojamu (rūpinamu) vaiku;

51.6. surašomas globojamo (rūpinamo) vaiko apšankymo aktas, kuris saugomas vaiko globos (rūpybos) byloje.

52. Nustačius vaiko nuolatinę globą (rūpybą), pirminis globojamo (rūpinamo) vaiko apšankymas atliekamas ne vėliau kaip po 3 mėnesių nuo vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo, kiti – pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per pirmus nuolatinės globos (rūpybos) metus, o antrais ir paskesniais vaiko nuolatinės globos (rūpybos) metais – ne rečiau kaip kartą per metus.

53. Tarnybos teritoriniam skyriui apšankant vaiką, kuriam nustatyta vaiko nuolatinė globa (rūpyba), kartu su Nuostatų 51.1–51.6 papunkčiuose nurodytais veiksmu atliekama vaiko nuolatinės globos (rūpybos) peržiūra:

53.1. išsiaiškinama, ar išnyko priežastys, dėl kurių vaikui buvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), ir ar jis gali sugrįžti pas savo tėvus;

53.2. įvertinama, ar pasikeitė tėvų elgesys su vaiku;

53.3. nustatomos (jeigu reikia) rekomendacijos globėjui (rūpintojui) dėl bendradarbiavimo su specialistais, kurių pagalba reikalinga, kad tėvai keistų savo elgesį ir santykį su vaiku;

53.4. globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymo aktas papildomas atliktos vaiko nuolatinės globos (rūpybos) peržiūros išvadomis.

54. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs iš vaiko, atvejo vadybininko, Socialinių paslaugų įstaigos, globos centro ar kitų fizinių ir juridinių asmenų žodinį ar rašytinį pranešimą arba pats nustatęs, kad vaiko globėjas (rūpintojas) netinkamai atlieka pareigas, neužtikrina globojamo (rūpinamo) vaiko teisių ir teisėtų interesų apsaugos, naudojasi savo teisėmis savanaudiškais tikslais, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pranešimo gavimo, organizuoja neeilinę vaiko globos (rūpybos) peržiūrą dėl vaiko globėjo (rūpintojo) galimo nušalinimo nuo globėjo (rūpintojo) pareigų.

55. Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs iš vaiko, atvejo vadybininko, Socialinių paslaugų įstaigos, globos centro ar kitų fizinių ir juridinių asmenų žodinį ar rašytinį pranešimą arba pats nustatęs, kad vaiko globėjas (rūpintojas) netinkamai atlieka savo pareigas, neužtikrina globotinio ar rūpintinio teisių ir interesų apsaugos, naudojasi savo teisėmis savanaudiškais tikslais, privalo kreiptis į teismą dėl globėjo (rūpintojo) nušalinimo ir kito asmens skyrimo vaiko globėju (rūpintoju). Tuo atveju kai dėl vaiko globėjo (rūpintojo) veiksmų vaikui kyla realus pavojus vaiko saugumui, sveikatai ar gyvybei, Tarnybos teritorinis skyrius privalo imtis Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme nurodytų veiksmų (vaiką paimti iš globėjo (rūpintojo), jį apgyventi saugioje aplinkoje).

56. Tais atvejais, kai vaiko globos (rūpybos) priežiūrą vykdančiam Tarnybos teritoriniam skyriui kyla įtarimas, kad išvykusio iš Lietuvos nuolat gyventi į užsienį globojamo (rūpinamo) vaiko teisėms ir interesams kyla grėsmė, Tarnybos teritorinis skyrius per 3 darbo dienas nuo informacijos ir galimos grėsmės pagrįstumą patvirtinančių duomenų organizuoja šios informacijos kartu su galimos grėsmės pagrįstumą patvirtinančių duomenų perdavimą tos užsienio valstybės kompetentingai socialinei institucijai kartu su prašymu stebėti atvykusią globėjų (rūpintojų) šeimą ir prireikus užtikrinti tinkamą vaiko teisių apsaugą.

V SKYRIUS

VAIKO LAIKINOSIOS GLOBOS (RŪPYBOS) PRATĘSIMAS IR VAIKO GLOBOS (RŪPYBOS) PASIBAIGIMAS

57. Tarnybos teritorinis skyrius, kurio nurodymu savivaldybės administracijos direktorius nustatė vaiko laikinąją globą (rūpybą), suėjus 11 mėnesių terminui nuo vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas kreipiasi į atvejo vadybininką dėl atvejo nagrinėjimo posėdžio organizavimo. Atvejo vadybininkas, gavęs Tarnybos teritorinio skyriaus prašymą, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų organizuoja atvejo nagrinėjimo posėdį, į kurį kviečia Tarnybos teritorinio skyriaus atstovą, socialinį darbuotoją, dirbantį su šeimomis, patiriančiomis socialinę riziką, globos centro atstovą, vaiką, jeigu tai neprieštarauja jo interesams, vaiko globėją (rūpintoją), vaiko tėvus, kitus specialistus, kurie dalyvauja pagalbos plano įgyvendinime.

58. Atvejo nagrinėjimo posėdyje atliekama pagalbos plano peržiūra, kurios metu atvejo nagrinėjimo posėdyje dalyvaujantys specialistai įvertina pagalbos plano įgyvendinimo efektyvumą ir šeimos galimybes savarankiškai užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

59. Atvejo vadybininkui ir kitiems atvejo vadybos procese dalyvaujantiems specialistams, nustačius, kad:

59.1. vaiko tėvai pakeitė savo netinkamą elgesį su vaiku ir dėl to negresia pavojus jo saugumui, sveikatai ar gyvybei ir nelieta socialinės rizikos veiksnių, Tarnybos teritorinis skyrius priima sprendimą grąžinti vaiką tėvams;

59.2. vaiko tėvai pradeda keisti savo elgesį ir rūpintis vaiko saugumu, auklėjimu ir priežiūra, tačiau išlieka pirmajam grėsmės vaikui lygiui priskirtini rizikos veiksniai, grąžina vaiką tėvams (tėvui ar motinai), o atvejo vadybininkas organizuoja pagalbos plano koregavimą;

59.3. vaiko tėvai deda pastangas pakeisti savo elgesį arba yra kitų priežasčių, kurios leidžia pagrįstai manyti, kad egzistuoja reali galimybė ateityje grąžinti vaiką į šeimą, Tarnybos teritorinis skyrius priima sprendimą tęsti vaiko laikinąją globą (rūpybą), tačiau ne ilgiau nei šešių mėnesių terminui, o atvejo vadybininkas organizuoja pagalbos plano koregavimą;

59.4. vaiko tėvai nededa pastangų ir nekeičia savo elgesio, vengia atlikti savo pareigas, taip pat auklėti vaiką, piktnaudžiauja tėvų valdžia arba nesirūpina vaiku, t. y. pagalbos plane numatyta ir teikta pagalba nepadėjo tėvams, Tarnybos teritorinis skyrius priima sprendimą kreiptis į teismą dėl laikino ar neterminuoto tėvų ar esamo vienintelio iš tėvų valdžios apribojimo, vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo ir išlaikymo vaikui priteisimo. Tokiu atveju vaiko laikinoji globa (rūpyba) tęsiama, kol teismas priims sprendimą dėl laikino ar neterminuoto tėvų valdžios apribojimo, vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo ir išlaikymo vaikui priteisimo.

60. Išnykus vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo pagrindams, Tarnybos teritorinio skyriaus nurodymu savivaldybės administracijos direktorius per 3 darbo dienas nuo minėto nurodymo gavimo dienos priima įsakymą dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) pabaigos.

61. Teismui panaikinus vaiko nuolatinę globą (rūpybą), Tarnybos teritorinis skyrius, kurio teikimu panaikinta vaiko nuolatinė globa (rūpyba), pateikia teismo nutarties kopijas vaiko globėjui (rūpintojui) ir tėvų ar turimo vienintelio iš tėvų gyvenamosios vietos savivaldybės administracijai ar Socialinių paslaugų įstaigai dėl pagalbos ir paslaugų vaikui ir šeimai teikimo nutraukimo.

62. Vaiko tėvų gyvenamosios vietos Tarnybos teritorinis skyrius, įsiteisėjęs teismo sprendimui dėl vaiko nuolatinės globos (rūpybos) panaikinimo, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas organizuoja vaiko grąžinimą tėvams. Grąžinant vaiką dalyvauja vaiko tėvai, vaiko globėjas (rūpintojas) bei Tarnybos teritorinio skyriaus atstovas.

63. Tarnybos teritorinis skyrius surašo vaiko grąžinimo tėvams aktą, jį pasirašo visi vaiko grąžinimo tėvams dalyviai. Vaiką sugrąžinus tėvams, jiems grąžinami ir vaiko asmens dokumentai.

64. Tarnyba vaiko globos (rūpybos) bylą saugo Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65. Nuostatuose nurodytų institucijų renkami asmens duomenys yra tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (OL 2016 L 119, p. 1) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

66. Savivaldybių administracijų, Socialinės globos įstaigos, globos centro, Tarnybos teritorinių skyrių renkami asmens duomenys saugomi Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme nustatytais terminais.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTAIGA

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
El. paštas post@socmin.lt

I

2018-06-27 Nr. (1.19 -2018-614)2-859
2018-06-20 Nr. (16.1-42)SD-3574

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO NR. 18-7789
DERINIMO**

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, susipažinusi su pateiktu derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu Nr. 18-7789 (toliau – Projektas), teikia žemiau išdėstytas pastabas ir pasiūlymus jo tobulinimui:

1. Atkreiptinas Projekto rengėjų dėmesys, kad priešingai nei nurodoma Projekto lydraštyje, Įstatymai Nr. XIII-645 ir Nr. XIII-646 *nenustato*, kad vaiko globėjo (rūpintojo) pasirengimą vaiko globai organizuoja ir koordinuoja savivaldybių administracijų įgalioti globos centrai, o globėjas (rūpintojas) būtų skiriamas pagal globos centro teikimą; vaiko laikinosios globos (rūpybos) terminas gali būti pratęstas ne ilgiau nei 6 mėnesių terminui, o bendra vaiko laikinosios globos (rūpybos) trukmė neviršys 18 mėnesių, o Įstatymas Nr. XIII-652 *neišplečia* globos centrų funkcijų ir nepriskiria jiems globėjų (rūpintojų) paieškos, globėjų (rūpintojų) mokymų, išvados dėl fizinio asmens, budinčio globotojo pasirengimo vaiko globai (rūpybai) parengimo funkcijų, nesuteikia įgaliojimų teikti savivaldybės administracijai rekomendacijų dėl globėjo (rūpintojo) parinkimo likusiam be tėvų globos vaikui.

2. Tikslinti Projekto 5.3 punktą, įvertinant tikslingumą išskirti tik vieną iš globėjų rūšių – globos centrą, nepaminint pavyzdžiui šeimynų ir pan.

3. Pagal Socialinių paslaugų įstatymo 2 straipsnio 2 dalį budintis globotojas – fizinis asmuo, atitinkantis Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse globėjui (rūpintojui) keliamus reikalavimus, išklauses globėjų ir įtėvių mokymus ir budinčių globotojų konsultavimo kursus. t.y. įstatymas budinčiam globotojui nenustato kitokio turinio mokymų, tačiau nustato kvalifikuotą reikalavimą – budinčių globotojų konsultavimo kursus. Todėl teigtina, jog įstatymo nuostata suponuoja, kad budintis globotojas turės gauti išvadą dėl asmens pasirengimo vaiko globai (rūpybai). Dėl šios priežasties siūlytina tikslinti Projekto 8.2 punktą, išbraukiant žodžių junginį „ar fizinio asmens pasirengimo vaiko priežiūrai“. Tokiu būdu šis punktas bus suderintas su Projekto 24 ir kitais punktais. Ta pati pastaba taikytina ir Projekto 23.3 punktui

4. Vengiant pasikartojimų, suderinti Projekto 9.1 ir 9.4 punktų formuluotes, juos apjungiant į vieną punktą.

5. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, pat trumpesnių prašymų bei klausimų, susijusių su vaiko globos organizavimo procesu nagrinėjimu, siūlytina atsisakyti Projekto 9.5 punkte numatyto savivaldybės administracijos, kaip tarpininko, vaidmens priimant asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu, dokumentus ir persiunčiant juos Tarnybos teritoriniam padaliniiui pradiniam vertinimui atlikti. Pritarus Projekto rengėjų siūlomam reglamentavimui, asmuo nežinos kuriam savivaldybės administracijos padaliniiui pateikti prašymą.

ar yra įgaliota socialinių paslaugų įstaiga (Projekto 9.6 punktas) prašymams priimti ir turės aiškintis kokia įstaiga juos įgaliota priimti, o savivaldybės administracija atliks tik dokumentų persiuntimo funkciją (kadangi jai nėra priskirta pradinio asmens tinkamumo tapti globėju (rūpintoju) vertinimo funkcija). Ne mažiau svarbu, kad pagal siūlomą teisinį reguliavimą asmens duomenys (duomenys apie sveikatos būklę ir kt.) bus teikiami tretiesiems asmenims (savivaldybės administracijai ar jos įgaliotai socialinių paslaugų įstaigai), nesusijusiems su asmens pradiniu vertinimu. Ši pastaba taikytina ir Projekto 9.6, 12, 13, 14, 15, 16, 21.1, 21.2 punkтам.

6. Tikslinti Projekto 11 punkto formuluotę, tikslinant sąvoką „pasirengimas vaiko globai (rūpybai) ar pasirengimas vaiko priežiūrai“, dėl argumentų, nurodytų rašto 3 punkte, taip pat siūlytina keisti termino, nurodyto šiame punkte, skaičiavimo taisyklės (matą), atsisakant skaičiavimo savaitėmis, ir derinant jį su šiame bei kituose teisės aktuose naudojamomis taisyklėmis (dienomis, mėnesiais).

7. Atsisakyti Projekto 16 punkte numatomo reglamentavimo kaip prieštaraujančio Socialinių paslaugų įstatymo nuostatomis.

Socialinių paslaugų įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad globos centras – socialinių paslaugų įstaiga, kuri, įgyvendindama vaiko globėjo (rūpintojo) teises ir pareigas, pagal tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį perduoda likusį be tėvų globos vaiką, socialinės rizikos vaiką priežiūrei budinčiam globotojui, teikia ir organizuoja socialines paslaugas bei kitą pagalbą pagal poreikį *vaikui ir budinčiam globotojui, taip pat kitokią pagalbą vaiko tėvams, siekiant grąžinti vaiką į šeimą*. Ši teisės norma suformuluota taip, kad įstatymas kitų funkcijų globos centrui nenustato (baigtinis funkcijų sąrašas). Kaip jau buvo minėta vaiko teisių apsaugos kontrolierės kreipimesi į Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją dėl poįstatyminių teisės aktų, reguliuojančių globos centrų veiklą, suderinimo su Socialinių paslaugų įstatymu, nors įstatymų leidėjas 19¹ straipsnio 8 dalyje įgalioja Vyriausybę ar jos įgaliotą instituciją tvirtinti globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašą, tačiau ši norma nedeleguoja teisės poįstatyminiais teisės aktais praplėsti globos centro įstatyme nustatytų funkcijų baigtinio sąrašo.

Pakartotinai atkreiptinas dėmesys, kad poįstatyminis teisės aktas negali pakeisti paties įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios savo galia konkuruotų su įstatymo normomis.

Pateiktame derinti apraše, suteikiant globos centrams funkcijas, nenustatytas Socialinių paslaugų įstatyme, susijusias su globos organizavimo procesu, iš esmės sukuriamos naujos bendro pobūdžio teisės normos, pakeičiančios Socialinių paslaugų įstatymo normas. Todėl kyla neaiškumų kas yra tikrasis globos centrų veiklos reguliavimo šaltinis – įstatymas ar poįstatyminis teisės aktas. Kaip jau minėta vaiko teisių apsaugos kontrolierės kreipimesi į Ministeriją, teisinio tikrumo, aiškumo imperatyvas suponuoja tam tikrus privalomus reikalavimus teisiniam reguliavimui. Jis privalo būti aiškus ir damus, teisės normos turi būti formuluojamos tiksliai, jose negali būti dviprasmybių.

Remdamiesi aukščiau išdėstytu ir manydami, kad Projekto normos, susijusios su globos centrams priskiriamomis funkcijomis globos organizavimo procese (dokumentų priėmimas, neatitinka Socialinių paslaugų įstatymo normų, siūlome atitinkamai koreguoti Projekto normas (aprašo 11, 1416, 20, 21, 37, 43, 46, 50, 65, 66 ir kt. punktai).

8. Neaiškūs argumentai, dėl kurių Projektu siūloma mažinti tėvų globos netekusio vaiko teisių ir jo geriausių interesų apsaugą, atsisakant šiuo metu galiojančios pareigos įvertinti asmens, siekiančio tapti globėju (rūpintoju), padarytus administracinius nusižengimus, taip pat gauti išsamią informaciją apie kartu su potencialiu globėju gyvenančius asmenis. Todėl siūlytina papildyti Projekto 17 punktą, nustatant pareigą gauti:

8.1. Administracinių nusižengimų registro išrašą apie fiziniam asmeniui paskirtas administracines nuobaudas ir (ar) administracinio poveikio priemones už administracinių nusižengimų, numatytų Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse (toliau – Administracinių nusižengimų kodeksas), ir administracines nuobaudas už administracinių teisės

pažeidimų, numatytų Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekse (toliau – Administracinių teisės pažeidimų kodeksas), padarymą, kuri reikšminga charakterizuojant asmenį ir sprendžiant apie jo tinkamumą tapti vaiko globėju (rūpintoju) (šiuo metu galiojančios Vaiko globos organizavimo nuostatų redakcijos 14.5.2 punktas).

8.2. Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro išrašus apie kartu su fiziniu asmeniu gyvenančius kitus fizinius asmenis, kurie buvo pripažinti kaltais padarę tyčinius nusikaltimus, numatytus Baudžiamajame kodekse, nors teistumas būtų išnykęs arba panaikintas (galiojančios redakcijos 14.6.1 punktas);

8.3. Administracinių nusižengimų registro išrašus apie kartu su fiziniu asmeniu gyvenantiems asmenims paskirtas administracines nuobaudas ir (ar) administracinio poveikio priemones už administracinių nusižengimų, numatytų Administracinių nusižengimų kodekse, ir administracines nuobaudas už administracinių teisės pažeidimų, numatytų Administracinių teisės pažeidimų kodekse, padarymą (galiojančios redakcijos 14.6.2 punktas).

9. Civilinio kodekso 3.269 straipsnyje nustatytos sąlygos, kurioms esant asmuo negali būti skiriamas vaiko globėju (rūpintoju). Šio straipsnio normos yra imperatyvaus pobūdžio. Tuo tarpu Projekto rengėjai Projekto 17.3 punkte siūlo *poįstatyminiu teisės aktu* nustatyti išlygas, kai Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 2-5 ir 8-9 punktuose nustatyti imperatyvūs reikalavimai netaikomi („duomenis, pagrindžiančius, kad fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar fiziniam asmeniui, norinčiam tapti budinčiu globotoju, netaikytini reikalavimai, nurodyti Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 2–5 ir 8–9 punktuose“).

Toks Projekto rengėjų siūlymas nėra argumentuotas Projekto lydraštyje ir motyvai nėra aiškūs, tačiau vadovaujantis šio rašto 7 punkte nurodytais argumentais dėl įstatyminio lygmens teisės normų keitimo poįstatyminiais teisės aktais, siūlytina atsisakyti neatitinkančio vaiko interesų ir prieštarauojančio Civiliniam kodeksui reguliavimo, numatomo Projekto 17.3 punkte ir jį tobulinti iš esmės, nustatant pareigą surinkti duomenis, patvirtinančius, kad nėra aplinkybių, nurodytų Civilinio kodekso 3.269 straipsnyje, neišskiriant atskirų punktų.

10. Siūlytina tobulinti projekto 19.1 punkto formuluotę, nustatant, kad tais atvejais, kai paaiškėja, jog yra bent viena aplinkybė, nurodyta Civilinio kodekso 3.269 straipsnyje arba fizinis asmuo, norintis tapti šeimos steigėju ar dalyviu, neatitinka Šeimynų įstatymo 4 straipsnyje nustatytų reikalavimų, Tarnybos teritorinis skyrius priima sprendimą dėl fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, neigiamo pradinio įvertinimo ir apie tai raštu praneša fiziniam asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimos steigėju, dalyviu ar fiziniam asmeniui, norinčiam tapti budinčiu globotoju.

11. Siekiant suderinti Projekto nuostatas su Socialinių paslaugų įstatymo, reglamentuojančio globos centrų veiklą, nuostatomis, 21.2 punkte brauktinas žodžių junginys „globos centrui“.

12. Vadovaujantis šio rašto 3 punkte išdėstytais argumentais, siekiant Projekto nuostatų dermės su Socialinių paslaugų įstatymo nuostatomis, siūlytina Projekto 23.3 punkte išbraukti žodžių junginį „ar prižiūrėti globos centro globojamus vaikus“.

13. Siūlytina suderinti Projekto 25 punkte vartojamą sąvoką „siekiama to, kas geriausia vaikui“ su Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje ir nacionaliniuose įstatymuose vartojama sąvokomis ir keisti žodžių junginį „siekiama to, kas geriausia vaikui“ į „tai atitinka geriausius vaiko interesus“.

14. Projekto 26.1 punkte nurodytą 14 kalendorinių dienų terminą keisti į 10 darbo dienų, derinant jį su šiuo metu derinamame Asmenų, norinčių įvaikinti vaikus, ir galimų įvaikinti vaikų apskaitos Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašo projekte nustatytu terminu išvadai parengti.

15. Siūlytina svarstyti tikslingumą organizuoti pasirengimą globoti (rūpintis) vaiku abiem sutuoktiniams ar faktiškai kartu gyvenantiems asmenims (pirminis vertinimas, mokymai, vertinimas), todėl, pritarus siūlymui, keistina Projekto 26.2 punkto formuluotė.

16. Papildyti Projekto 27.1 punktą žodžių junginiu „budinčiu globotoju“.
17. Tikslinti Projekto 27.5 punkto formuluotę, ją papildant žodžių junginiu „tėvais, artimaisiais giminaičiais“ ir išdėstant ją taip:
„27.5. fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, gebėjimas užtikrinti ir stiprinti vaiko ryšius su jo tėvais, artimaisiais giminaičiais, taip pat kitais giminaičiais, su kuriais vaiką sieja emociniai ryšiai.“
18. Iš esmės tikslinti Projekto 28 punkto formuluotę arba jos atsisakyti, nes nėra aiškus jos turinys ir tikslas, taip pat sudaroma galimybė ją plačiai interpretuoti praktikoje. Pastebėtina ir tai, kad siūloma formuluotė prieštarauja kitoms Projekto nuostatomis, pavyzdžiui dėl tarnybos atestuotų asmenų vykdomų mokymų bei vertinimo reikšmingumo. Taip pat pastebėtina, kad įstatymų leidėjas nustato skirtingas aplinkybes, dėl kurių yra apribojama tėvų valdžia ar vaikas atskiriamas nuo tėvų bei aplinkybes, dėl kurių asmuo negali būti vaiko globėju (rūpintoju), pavyzdžiui tėvų (vieno iš tėvų) teistumas ar ligos, paminėtos Projekto 14.3 punkte, savaime nėra priežastis apriboti tėvų valdžią ar atskirti vaiką nuo tėvų. Šio siūlymo kontekste pakartotinai atkreiptinas dėmesys į teisinio aiškumo teisėkūroje imperatyvą.
19. Papildyti projekto 29 punktą, nustatant terminus, per kuriuos tarnybos teritorinis skyrius turi parengti šiame punkte paminėtą išvadą.
20. Papildyti Projektą nuostatomis, reglamentuojančiomis kokiais terminais ir kokius veiksmus turi atlikti Tarnybos teritorinis skyrius gavęs Tarnybos atestuotų asmenų sprendimą dėl asmens, norinčio tapti globėju (rūpintoju) ar budinčiu globotoju.
21. Projekto 33 punkte išbraukti žodžių junginį „globos centrą“.
22. Papildyti Projektą nauju 35 punktu, esamus 35-69 punktus atitinkamai laikant 36-70 punktais, nustatant jame Tarnybos atestuotų asmenų išvados apskundimo tvarką.
23. Siūlytina svarstyti tikslingumą papildyti Projekto 39 punktą, nustatant subjektą, kuris įpareigotas įgyvendinti Civilinio kodekso 3.264 str. 5 d. 1 punkto nuostatas, t.y. atlikti aktyvius veiksmus, siekiant išsiaiškinti galimybes nustatyti vaiko globą giminaičių šeimoje.
24. Tikslinti Projekto 40 punkto formuluotę, pašalinant jos prieštaravimus Socialinių paslaugų įstatymo, nustatančio globos centro funkcijas, nuostatomis.
25. Tikslinti projekto 42 punkto formuluotę, vietoj žodžių junginio „kas geriausia vaikui“ įrašant žodžių junginį „jo geriausių interesų užtikrinimo“.
26. Projekto 47 punkte po žodžių „vaiko globėjas (rūpintojas)“ įrašyti „ir budintis globotojas“.
27. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, Projekto 47.5 punktą siūlytina išdėstyti taip:
„47.5. palaiko ryšius su globojamo (rūpinamo) vaiko tėvais, ar artimaisiais giminaičiais bei kitais giminaičiais, su kuriais globojamą (rūpinamą) vaiką sieja emociniai ryšiai, informuoja juos apie vaiko vystymąsi, sveikatą, mokymąsi ir kitus svarbius dalykus, jei tėvai ir nurodyti giminaičiai to pageidauja ir jei tai neprieštarauja globojamo (rūpinamo) vaiko interesams;“.
28. Projekto 47.6 punkte vietoj žodžio „duomenis“ įrašyti „duomenų“.
29. Papildyti Projekto 50 punktą, po žodžio „vaiko“ įrašant „laikinosios ar“.
30. Projekto 54.1 punkto nuostatas suderinti su Socialinių paslaugų įstatymo nuostatomis, kurios nenumato projekte nurodytų globos centro funkcijų (argumentai – rašto 7 punkte). Todėl 54.1.1 papunktyje žodžių junginys „globėjas (rūpintojas)“ keistinas į „budintis globotojas“ ir atitinkamai koreguotina 54.1.2 papunkčio formuluotė.
31. Neneigiant atvejo vadybos ir globos priežiūros procesų sąsajų ir šių procesų įtakos vienas kitam svarbos, siūlytina pakartotinai apsvarstyti tikslingumą vaiko laikinosios globos priežiūrą sutapatinti (susieti) su atvejo vadybos procesu (projekto 54.2 punktas) ir perduoti laikinosios globos (rūpybos) priežiūros funkciją atvejo vadybininkui, ypač įvertinant aplinkybę, jog Projekto 62, 64, 65 punktais sprendimų priėmimas dėl vaiko grąžinimo tėvams, laikinosios globos (rūpybos) pratęsimo, kreipimosi į teismą dėl nuolatinės (rūpybos) nustatymo, nurodymo savivaldybės administracijos direktoriui pateikimo priskirtinas Tarnybos teritoriniam skyriui. o

vaiko galimybės grįžti į biologinę šeimą neretai priklauso nuo kokybiško atvejo vadybos proceso (individualizuotų ir kokybiškų paslaugų šeimai teikimo). Taip pat paminėtina, kad Civilinio kodekso 3267 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad vaiko globą (rūpybą) šeimoje, šeimynoje, globos centre, vaikų globos (rūpybos) institucijoje prižiūri rajono (miesto) valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija.

32. Siekiant teisinio reguliavimo aiškumo, siūlytina Projekto 54 punkte nustatyti globos peržiūrų periodiškumą, nes iš Projekto nuostatų (susiejus globos peržiūros procesą su atvejo vadybos procesu) neaišku, ar globos peržiūroms taikytini Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (redakcija, įsigaliosianti nuo 2018-07-01) 37 straipsnio 5 dalies 5 punkte nurodyti atvejo vadybos periodiškumo terminai.

33. Siekiant suderinti Projekto 47.5 ir 56.3 punktų nuostatas, siūlytina papildyti 56.3 punkto nuostatas, po žodžių „jo tėvais“ įrašant žodžių junginį „ar artimaisiais giminaičiais bei kitais giminaičiais, su kuriais globojamą (rūpinamą) vaiką sieja emociniai ryšiai“.

34. Siekiant maksimalios tėvų globos netekusio vaiko teisių ir jo geriausių interesų apsaugos, tikslinti Projekto 57 punkto formuluotę, nustatant nuolatinės globos (rūpybos) atvejais tokį patį vaiko aplankymo periodiškumą kaip ir laikinosios globos (rūpybos) atvejais (Projekto 55 punktas).

35. Suderinti Projekto 60 punkto nuostatas (subjektus, įgaliotus nušalinti vaiko globėją (rūpintoją) nuo pareigų) su Civilinio kodekso 3.246 straipsnio 3 dalies nuostatomis, pagal kurias globėjas (rūpintojas), kuris netinkamai atlieka pareigas, neužtikrina globotinio ar rūpintinio teisių ir interesų apsaugos, naudojasi savo teisėmis savanaudiškais tikslais, gali būti nušalintas nuo globėjo (rūpintojo) pareigų tik teismo nutartimi.

36. Projekto rengėjai Projekto 62 punkte siūlo nustatyti, kad Tarnybos teritorinis skyrius, kurio nurodymu savivaldybės administracijos direktorius nustatė vaiko laikinąją globą (rūpybą), suėjęs 11 mėnesių terminui nuo vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas kreipiasi į atvejo vadybininką dėl atvejo nagrinėjimo posėdžio organizavimo ir įvertinus aplinkybes, sprendžia klausimą (Projekto 64 punktas) dėl vaiko grąžinimo tėvams, laikinosios globos pratęsimo ar kreipimosi į teismą dėl laikino ar neterminuoto tėvų valdžios apribojimo, vaiko nuolatinės globos (rūpybos) nustatymo ir išlaikymo vaikui priteisimo.

Tuo tarpu Civilinio kodekso 3.180 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad kai šio kodekso 3.254 straipsnio 3 punkte nustatytu pagrindu yra nustatyta vaiko laikinoji globa, valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija ne vėliau kaip per 60 kalendorinių dienų nuo vaiko laikinosios globos nustatymo kreipiasi į teismą dėl tėvų (tėvo ar motinos) valdžios apribojimo, išskyrus atvejus, kuriais, nustačius vaiko laikinąją globą, tėvai (tėvas ar motina) deda pastangas pakeisti savo elgesį arba yra kitų priežasčių, kurios valstybinei vaiko teisių apsaugos institucijai leidžia pagrįstai manyti, kad egzistuoja reali galimybė grąžinti vaiką į šeimą.

Įvertinus aukščiau paminėtas Civilinio kodekso 3.180 straipsnio 2 dalies nuostatų imperatyvų pobūdį, siūlytina tikslinti Projekto 62 bei 64.4 punktų nuostatas, užtikrinant jų atitiktį įstatymo nuostatomis.

Pagarbiai

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerija

2018-06-
į 2018-06-20

Nr. 2R- (3.2.E)
Nr. (16.1-42) SD-3547

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) išnagrinėjo Jūsų pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, kuriuo yra tvirtinami Vaiko globos organizavimo nuostatai (toliau – Nuostatai).

Atkreipiame dėmesį į 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679), kuris pradėtas taikyti nuo 2018 m. gegužės 25 d., 6 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą reglamentavimą, susijusį su Europos Sąjungos valstybės narės teise kaip teisiniu duomenų tvarkymo pagrindu. Pažymėtina, kad tuo atveju, kai asmens duomenų tvarkymas grindžiamas valstybės narės teise, Reglamento 6 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog tokiam teisiniame pagrinde galėtų būti išdėstytos konkrečios nuostatos pagal šį reglamentą taikomų taisyklių pritaikymui, įskaitant bendrąsias sąlygas, reglamentuojančias duomenų valdytojo atliekamo duomenų tvarkymo teisėtumą, tvarkytinų duomenų rūšis, atitinkamus duomenų subjektus, subjektus, kuriems asmens duomenys gali būti atskleisti ir tikslus, dėl kurių asmens duomenys gali būti atskleisti, tikslo apribojimo principą, saugojimo laikotarpius ir duomenų tvarkymo operacijas bei duomenų tvarkymo procedūras, įskaitant priemones, kuriomis būtų užtikrintas teisėtas ir sąžiningas duomenų tvarkymas.

Pagal kompetenciją teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Iš Nuostatų 12 – 14 punktų nėra aišku, kokiems apibrėžtiems ir teisėtiems tikslams pasiekti savivaldybės administracija ar globos centras Nuostatų 12 – 14 punktuose nurodytus dokumentus persiunčia Tarnybos įgaliotam teritoriniam skyriui ir ar minėti dokumentai negalėtų būti pateikiami tiesiogiai Tarnybos įgaliotam teritoriniam skyriui. Taigi siūlome įvertinti, ar nebūtų tikslinga tikslinti Nuostatus šiuo aspektu.

2. Nuostatų 12.3, 13.3 ir 14.3 papunkčiuose įtvirtinta, jog vienas iš fizinio asmens pateikiamų dokumentų yra sveikatos apsaugos ministro formos sveikatos pažymėjimas, kuris patvirtintų, jog neserga ligomis, kurių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija. Nuostatų 17.3 papunktyje nustatyta, jog Tarnybos teritorinis skyrius, gavęs Nuostatų 12, 13 ar 14 punktuose nurodytus dokumentus ar kopijas, privalo surinkti duomenis, pagrindžiančius, kad fiziniui asmeniui, norinčiam tapti vaiko globėju (rūpintoju), šeimynos steigėju, dalyviu ar fiziniui asmeniui, norinčiam tapti budinčiu globotoju, netaikytini reikalavimai, nurodyti Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 2-5 ir 8-9 punktuose. Pažymėtina, jog Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 8 punkte nustatyta, jog vaiko globėju (rūpintoju) negali būti skiriamas asmuo turintis psichikos sutrikimą ar sergantis kitomis ligomis, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Taigi iš Nuostatų 17.3 papunkčio nėra aišku, ar siekiama surinkti papildomą informaciją iš kitų duomenų šaltinių apie fizinio asmens sveikatos būklę, todėl siekiant teisinio aiškumo, siūlome apsispręsti, ar nebūtų tikslinga pakartotinai įvertinti Nuostatų 17.3 papunktį Civilinio kodekso 3.269 straipsnio 8 punkto atžvilgiu siekiant užtikrinti, kad nebūtų tvarkomi

pertekliniai fizinio asmens duomenys ir (ar) nurodyti iš kokių duomenų šaltinių surenkama papildoma informacija apie fizinio asmens sveikatos būklę.

3. Nuostatose nurodant pateikiamus dokumentus yra nurodoma, kad tai „duomenys, įrodantys <...>“ (pavyzdžiui, duomenys, įrodantys fizinio asmens giminystę su vaiku, kurį norėtų globoti (juo rūpintis), jeigu jis yra vaiko giminaitis ir kt.), tačiau tai nėra dokumentai. Be to, nėra aišku, kokius dokumentus ar duomenis turi pateikti Nuostatų 12 – 14 punktuose nurodyti fiziniai asmenys. Taigi siekdami teisinio aiškumo, siūlome tikslinti Nuostatus šiuo aspektu.

4. Iš Nuostatų 39 punkto nėra aišku, kokius asmens duomenis Tarnybos teritorinis skyrius pateikia savivaldybės administracijai apie fizinį asmenį (vaiko giminaitį, kitą asmenį, su kuriuo vaiką siejį emociniai ryšiai, asmenį, kuris globoja vaiko brolių ar seserį), galintį tapti vaiko globėju (rūpintoju). Inspekcija negali įvertinti, ar nebus tvarkomi pertekliniai asmens duomenys. Taigi siekdami teisinio aiškumo, siūlome tikslinti Nuostatų 39 punktą tvarkomus asmens duomenis nurodyti baigtiniu sąrašu vadovaujantis Reglamento (ES) 2016/679 5 straipsnio 1 dalies c punktu.

5. Iš Nuostatų 42 punkto nėra aišku, kokia bus dokumentų, duomenų ir (ar) informacijos pagal Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalį, apimtis. Inspekcija negali įvertinti, ar nebus tvarkomi pertekliniai asmens duomenys. Taigi siekdami teisinio aiškumo, siūlome apsvaistyti, ar nebūtų tikslinga Nuostatų 39 punktą tikslinti ir tvarkomus asmens duomenis nurodyti baigtiniu sąrašu pagal Civilinio kodekso 3.261 straipsnio 2 dalį vadovaujantis Reglamento (ES) 2016/679 5 straipsnio 1 dalies c punktu.

6. Siekdami teisinio aiškumo, siūlome tikslinti Nuostatų 47.8 papunktį ir vietoj žodžių „Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo“ įrašyti žodžius „2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinų asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1)“.

7. Siekdami teisinio aiškumo, siūlome papildyti Nuostatus ir numatyti, jo asmens duomenys yra tvarkomi vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679. Taip pat siūlome numatyti ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą, jeigu bus tvarkomas duomenų subjekto asmens kodas, nes šiame įstatyme lieka nuostatos, susijusios su asmens kodo tvarkymu.

8. Iš Nuostatų 56.5 papunkčio nėra aiški įvertinamos informacijos apie kartu su vaiko globėju (rūpintoju) gyvenančius kitus asmenis (šių asmenų santykis su globojamu (rūpinamu) vaiku ir panašiai) apimtis. Inspekcija negali įvertinti, ar nebus tvarkomi pertekliniai asmens duomenys. Taigi siekdami teisinio aiškumo, siūlome apsvaistyti, ar nebūtų tikslinga Nuostatų 56.5 papunktį tikslinti ir tvarkomus asmens duomenis nurodyti baigtiniu sąrašu vadovaujantis Reglamento (ES) 2016/679 5 straipsnio 1 dalies c punktu.

9. Iš Nuostatų nėra aiškūs asmens duomenų saugojimo laikotarpiai. Taigi siūlome apsvaistyti, ar nebūtų tikslinga papildyti Nuostatus numatant asmens duomenų saugojimo laikotarpius arba darant nuorodą į tai reglamentuojančius teisės aktus.

Nuo gegužės 25 d. pradėjus taikyti Reglamentą (ES) 2016/679, duomenų subjekto teisės turės būti įgyvendinamos vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679 nuostatomis, siūlome papildyti Tvarkos aprašą nurodant duomenų subjekto teises ir jų įgyvendinimo tvarką pagal Reglamento (ES) 2016/679 III skyriaus nuostatas arba pateikiant nuorodą į kitą asmens duomenų valdytojo patvirtintą teisės aktą, kuriame detaliai reglamentuojama duomenų subjekto teisių įgyvendinimo tvarka.

Papildomai svarbu pastebėti, jog specialių kategorijų asmens duomenų tvarkymas (pavyzdžiui, sveikatos duomenys) turi atitikti Reglamento (ES) 2016/679 9 straipsnio nuostatas.

Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, kai asmens duomenų tvarkymas grindžiamas nacionalinės teisės aktu turi būti aiškūs asmens duomenų tvarkymas. Taigi siūlome įvertinti, ar nėra tikslinga papildyti Nuostatus konkrečiomis asmens duomenų tvarkymo nuostatomis atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 3 dalį, pavyzdžiui, atitinkamus duomenų subjektus, subjektus, kuriems asmens duomenys gali būti atskleisti ir tikslus, dėl kurių asmens duomenys gali būti atskleisti, tikslo apribojimo principą, saugojimo laikotarpius ir kt.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad vadovaujantis Reglamento (ES) 2016/679 39 straipsnio 1 dalies a punktu duomenų apsaugos pareigūno, kurį privalo paskirti valdžios institucijos ir įstaigos, viena iš užduočių, numatytų Reglamento (ES) 2016/679 – informuoti duomenų valdytoją arba duomenų tvarkytoją ir duomenis tvarkančius darbuotojus apie jų prievoles pagal šį reglamentą ir kitus Europos Sąjungos arba valstybės narės apsaugos nuostatas ir konsultuoti juos šiais klausimais. Atsižvelgiant į tai, siūlytina rengiant teisės aktų, reglamentuojančių su asmens duomenų tvarkymu susijusius klausimus, konsultuotis ir juos derinti su paskirtu duomenų apsaugos pareigūnu. Inspekcija prašytų kartu su teisės akto projektu pateikti informaciją, ar dėl teisės akto projekto buvo gauta duomenų apsaugos pareigūno nuomonė ir ar duomenų apsaugos pareigūnas teisės akto projektui turėjo pastabų ir pasiūlymų.

Direktorius

Raimondas Andrijauskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, <http://www.sam.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2018-06-   Nr. (10.1.3.3-424) 10-
į 2018-06-20   Nr. (16.1-42) SD-3547

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija išnagrinėjo 2018 m. birželio 20 d. raštu Nr. (16.1-42)SD-3547 pateiktą išvadoms gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Informuojame, kad Nutarimo projektui pastabų ir pasiūlymų neturime.

Viceministras

Algirdas Šešelgis

Valerija M. Tabarienė, tel. (8 5) 219 3316, el. p. valerija.tabariene@sam.lt

Atkurtai
Lietuvai

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2018 - - Nr.
I

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Švietimo ir mokslo ministerija, atsakydama į Jūsų 2018 m. birželio 20 d. raštą Nr.(16.1-42)SD-3547, informuoja, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektui pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų neturi.

Švietimo ir mokslo viceministras

Gražvydas Kazakevičius

Ligita Čeledinienė, tel. 2191256, el. p. Ligita.Celediniene@smm.lt

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 124111348, T. Vrublevskio g. 6, LT-01100 Vilnius, tel. (8 5) 261 6063, faksas (8 5) 261 5366,
el. p. bendras@lsa.lt, atsisk. sąsk. LT287044060001377867 AB SEB bankas, banko kodas 70440

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2018-06- Nr. (15) –SD-
I 2018-06-20 NR. (16.1-42) SD- 3547

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos savivaldybių asociacija susipažino su skubos tvarka derinamu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu ir teikia šias pastabas ir apibendrinimus:

Dėl projekto II skyriaus 11 p., 12 p., 13 p., 14 p. Projekte reglamentuota, kad prašymus ir dokumentus iš fizinių asmenų, pageidaujančių tapti globėjais (rūpintojais) ir budinčiais globotojais turėtų priimti skirtingos įstaigos. **Projekto II sk. 11 p. 12p., 13 p., 14 p.** reglamentuota, kad iš fiziniai asmenys, norintys tapti vaiko globėju (rūpintoju) ar šeimos steigėju dokumentus pateikia savivaldybės administracijai, o fiziniai asmenys, norintys tapti budinčiu globotoju dokumentus ir prašymus pateikia globos centrui. Savivaldybių nuomone, siekiant išvengti painiavos, dokumentus būsimi globėjai turėtų pateikti vienai institucijai - savivaldybės administracijai (ar jos įgaliotai įstaigai).

Todėl siūlome keisti II skyriaus 11 p., 14 p., 15 p. ir išbraukti 16 p.

„11. Fizinio asmens pasirengimas vaiko globai (rūpybai) ar fizinio asmens pasirengimas vaiko priežiūrai atliekamas per kiek galima trumpesnį laikotarpį, ne ilgesnį kaip devyniolika savaikių nuo fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), **budinčiu globotoju**, šeimos steigėju, dalyviu, rašytinio prašymo, **su visais reikiamais dokumentais**, pateikimo savivaldybės administracijai (ar jos įgaliotai institucijai) dienos.“ ~~ar fizinio asmens, norinčio tapti budinčiu globotoju, rašytinio prašymo pateikimo globos centrui dienos.~~

14. Fizinis asmuo, norintis tapti budinčiu globotoju, savivaldybės administracijai (ar jos įgaliotai institucijai) ~~globos centrui~~ turi pateikti:

15. Savivaldybės administracija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Nuostatų 12.1–12.6, 13.1–13.10 **ar 14.1–14.5** papunkčiuose nurodytų dokumentų gavimo dienos juos persiunčia savivaldybės teritorijoje veikiančiam Tarnybos teritoriniam skyriui, kad jis atliktų fizinio asmens, norinčio tapti vaiko globėju (rūpintoju), **budinčiu globotoju** ar šeimos steigėju, dalyviu, pradinį įvertinimą.

~~16. Globos centras per 5 darbo dienas nuo Nuostatų 14.1–14.5 papunkčiuose nurodytų dokumentų gavimo dienos juos persiunčia savivaldybės teritorijoje veikiančiam Tarnybos teritoriniam skyriui, kad surinktų Nuostatų 17.1–17.3 papunkčiuose nurodytus duomenis.~~

2. Dėl II skyriaus 24.3 p. Savivaldybių nuomone, mokymams nuo pradinių dokumentų surinkimo ir tarnybos įvertinimo skirtas per trumpas – 3 mėnesių laikotarpis. Praktika rodo, kad mokymai tęsiasi 10 savaitių, po to rašomos išvados, kurių parengimas kelioms šeimoms gali užtrukti iki 14 dienų. Atkreipiame dėmesį, kad nedidelėse savivaldybėse dažniausiai mokymai organizuojami vieną ar du kartus per metus, nes nesusirenka reikiamas šeimų skaičius. Todėl 24.3 p. reglamentuotas 3 mėnesių terminas yra keistinas. Savivaldybės pažymi, kad per tris mėnesius nuo Tarnybos teigiamos išvados pateikimo mažesnių rajonų savivaldybėms organizuoti mokymus nebus galimybių, o šeimos važiuoti į kitose savivaldybėse organizuojamus mokymus dažniausiai atsisako. .

Siūlome 24.3 p. reglamentuoti 6 mėnesių terminą.

3. Dėl 25 p. Savivaldybės pažymi, kad susitikimuose su savivaldybių vadovais ir specialistais buvo sutarta, kad rengiamuose dokumentuose bus įrašytos nuostatos, reglamentuojančios galimybę ne tik giminaičiams, bet ir artimais emociniais ryšiais su vaiku susietims asmenims laikinai be mokymų, nustatyti laikinąją globą. Toks sprendimas pasiteisino praktikoje, kad nebūtų traumuojamas vaikas ir tai atlieptų geriausius vaiko interesus augti emociškai saugioje aplinkoje.) Projekte šios nuostatos nėra, todėl siūlome papildyti 25 p. jį išdėstant sekančiai:

„25. Vaiko giminaičiai ar asmenys su vaiku artimai susiję emociniais ryšiais, dėl kurių priimtas teigiamas pradinis įvertinimas Nuostatų 21.2 papunktyje nustatyta tvarka, tačiau dar nėra išklause Tarnybos atestuatų asmenų mokymų ir negavę jų išvados dėl jų pasirengimo vaiko globai (rūpybai), gali būti paskirti vaiko globėjais (rūpintojais) tik tuo atveju, jeigu siekiama to, kas geriausia vaikui.“

4. Dėl 50 p. Savivaldybių nuomone, tikslinga konkrečiai nurodyti, kokiai socialinių paslaugų įstaigai vaiko globėjas privalo pranešti dėl naujos gyvenamosios vietos.

Siūlome 50.1 p. išdėstyti sekančiai: „Vaiko globėjas (rūpintojas) privalo likus ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų iki išvykimo, raštu pranešti globos centrui ~~Socialinių paslaugų įstaigai~~ ir Tarnybos teritoriniam skyriui išvykimo datą ir naujos gyvenamosios vietos adresą“. Atitinkamai turėti keistis ir 51 p. „51. ~~Socialinių paslaugų įstaiga ar~~ Globos centras, gavęs vaiko globėjo (rūpintojo) informaciją apie išvykimą nuolat gyventi į užsienio valstybę ar šią informaciją nustatęs SPIS, per 5 darbo dienas praneša savivaldybės administracijai apie šeimoje glojamo (rūpinamo) vaiko nuolatinės globos (rūpybos) vietos pakeitimą su tikslu užtikrinti Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo 21 straipsnio 1 dalies 11 punkto nuostatos įgyvendinimą“.

5. Abejojame dėl 50.2 p. tikslingumo, nes manome, kad globėjas neturės galimybių deklaruoti gyvenamosios vietos pakeitimo iki išvykimo.

6. Dėl IV skyriaus nuostatų tinkamumo.

Savivaldybės vienareikšmiškai nepritaria vaiko laikinosios globos (rūpybos) peržiūros priskyrimui atvejo vadybininkui. Norime akcentuoti, kad centralizuojant vaiko teisių apsaugos

sistemą, ji stiprinama - į valstybinę tarnybą priimami keli šimtai naujų darbuotojų. Nežiūrint to, kai kurie darbai, kuriuos iki šiol vykdė savivaldybių vaiko teisių apsaugos specialistai perduodami vykdyti savivaldybėms. Pvz. vaiko laikinosios globos peržiūra paliekama ne sustiprintai naujai valstybinei institucijai, o perduodama savivaldybėms. Savivaldybės nepritaria tokioms nuostatomis ir pažymi, kad naujiems savivaldybėms reglamentuotiems darbams skiriamos mažos lėšos, kurios neatitinka žadėtų lėšų ir todėl savivaldybės neturės reikiamų galimybių vykdyti šiame skyriuje numatytą globos peržiūros funkciją.

Savivaldybių nuomone, **už visų vaiko globų peržiūrų laiko parinkimą ir organizavimą turi būti atsakinga Valstybinė vaiko teisių apsaugos institucija šiame darbe dalyvaujant ir savivaldybių specialistams.** Tokios nuostatos numatytos ir Civilinio kodekso 3267 straipsnyje.

Siūlome peržiūrėti šio skyriaus nuostatas jas suderinant su Civiliniu kodeksu ir išryškinant **Valstybinės vaiko teisių apsaugos tarnybos atsakomybę ir vaidmenį globos peržiūros procese.**

7. Dėl 55 p. Reikėtų tikslinti, kad Tarnyba vykdo pirminį globojamo vaiko apšankimą.

8. Dėl V skyriaus nuostatų.

Savivaldybės nesutinka, kad visa atsakomybė dėl globos pratęsimo priskiriama ne Tarnybai, o Atvejo vadybininkams. Savivaldybių nuomone, globos peržiūros iniciavime ir organizavime, kaip ir procese analizuojant globos pratęsimą, pagrindinis veikėjas, turi būti Tarnyba. Atvejo vadybos posėdyje už vaiko grąžinimą į šeimą ar globos tęsimą, už siūlymą kviesti vaiką, ar vaiko tėvus bei kitus specialistus, atsakomybę turi prisiimti Tarnybos specialistai - ši funkcija neturėtų būti perduota atvejo vadybininkui. Todėl siūlome iš esmės peržiūrėti 62 p. reglamentuojant Tarnybos dalyvavimą atvejo vadybos nagrinėjimo posėdyje su aiškiu Tarnybos darbuotojų vaidmeniu ir aiškiai reglamentuota atsakomybe.

Siūlome 64 p. įrašyti tarnybos teritorinio skyriaus specialisto dalyvavimą ir šį punktą išdėstyti taip: **“Tarnybos teritorinio skyriaus specialistui, atvejo vadybininkui ir kitiems atvejo vadybos procese dalyvaujantiems specialistams, nustačius, kad...”**:

Apgailestaujame, kad su vaiko teisių apsaugos centralizacija susiję teisės aktų projektai su savivaldybėmis derinami skubos tvarka, todėl savivaldybės neturėjo galimybių išsamiai išnagrinėti projektų ir pateikti praktikų išdiskutuotų pozicijų.

Norime pažymėti, kad savivaldybėms iki šiol neaiškios apskrities lygmens Tarnybos darbuotojų funkcijos, jų ryšys su savivaldybėmis, abejonių kelia globos centrų priskiriamos funkcijos ir globos centrų, atvejų vadybininkų veikla, kuri nėra reglamentuota įstatymuose, nepakankamas savivaldybėms priskirtų veiklų finansavimas ir kt.

Tikimės, kad artimiausiu laiku ministerija organizuos pasitarimus ir seminarus naujų tvarkų praktinio įgyvendinimo klausimams su savivaldybėmis išsiaiškinti.

Direktorius pavaduotojas

R. Čapas